

Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning

1. oktober 2025

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Indhold

Indledning	4
Væsentlige ændringer med Oversigten	4
Varetagelse af de nationale interesser gennem dialog	5
Læsevejledning	7
Forholdet til tilsynet med lokalplanlægningen	7
Statslige myndigheder	8
Overblik over nationale interesser	9
1 Vækst og erhvervsudvikling	10
1.1 Produktions-, transport- og logistikvirksomheder	11
1.2 Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder risikovirksomheder	13
1.3 Jordbrug og store husdyrbrug	15
2 Natur og miljø	17
2.1 Naturbeskyttelse	18
2.2 Lavbundsarealer – reduktion af næringsstofudledning til vandmiljøet	20
2.3 Grundvand	21
2.4 Oversvømmelse og erosion	23
2.5 Skovrejsning	25
3 Klimabeskyttelse	27
3.1 Vedvarende energianlæg	28
3.2 Energiparker udpeget efter energiparkloven	30
3.3 Fangst, rørført transport og geologisk lagring af CO ₂	31
3.4 Lavbundsarealer – reduktion af drivhusgasudledning	32

4	Bevarelse af kulturarv og landskaber	34
4.1	Landskab og geologi	35
4.2	Kystnærhedszonen	38
4.3	Kulturarv	40
4.4	Kirkerne og kirkernes omgivelser	42
5	Hensyn til nationale og regionale anlæg	43
5.1	Erhvervshavne	44
5.2	Flyvepladser og indflyvningszoner	45
5.3	Vej- og broanlæg	47
5.4	Jernbaneanlæg	49
5.5	Kommunikationssystemer	51
5.6	Energiforsyningsnettet (gas, brint og el)	52
5.7	National Sikkerhed - Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet	54
6	Regler og beslutninger efter planlovens § 3	57
6.1	Fingerplanen	58
6.2	Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet	63
	Bilag 1 - definitionsliste	64

Indledning

Kommunerne varetager som planmyndighed ansvaret for fysisk planlægning ved kommune- og lokalplanlægning inden for planlovens rammer. Det statslige tilsyn med de nationale interesser har derfor til formål at sikre, at kommunernes planlægning tager hensyn til de enkelte nationale interesser, som er fastlagt i medfør af planlovens § 29, stk. 1¹, og som kan være uddybet i politiske aftaler og lovgivningen i øvrigt.

Efter planlovens § 2 a offentliggør ministeren for byer og landdistrikter hvert fjerde år en oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen (herefter benævnt Oversigten), og som dermed er udgangspunktet for det statslige tilsyn. Ministeren for byer og landdistrikter kan endvidere revidere oversigten, når det findes hensigtsmæssigt.

Oversigten er ikke udtømmende for indholdet af de nationale interesser, da der løbende indgås nye politiske aftaler og vedtages ny lovgivning mv., der kan have betydning for de statslige myndigheders varetagelse af de nationale interesser.

Ministeren for byer og landdistrikters offentliggørelse af Oversigten sker efter forudgående dialog med de øvrige ministre. De enkelte statslige myndigheder fastsætter dermed selv, med udgangspunkt i planlovens § 29, politiske aftaler og anden lovgivning i øvrigt, det konkrete indhold af de nationale interesser, som de hver især varetager.

Oversigten udgør et centralt værktøj for dialogen mellem de statslige myndigheder og kommunerne, som er med til at sikre varetagelsen af de nationale interesser i kommuneplanlægningen. Oversigten er dermed både relevant forud for kommunernes udarbejdelse af planforslag i dialogen med fx udviklere, såvel som i forbindelse med den offentlige høring af planforslag.

Væsentlige ændringer med Oversigten

Den 1. marts 2025 trådte en lovændring i kraft², som medførte en tilpasning af det statslige tilsyn med kommunernes fysiske planlægning. Lovændringen betyder, at beføjelsen til at fremsætte indsigelse mod kommuneplanforslag nu varetages af de enkelte ministre. Det betyder samtidig, at den koordinerende rolle med udøvelse af indsigelsesbeføjelsen og at indgå i dialog med kommunerne, som Plan- og Landdistriktsstyrelsen på vegne af ministeren for byer og landdistrikter hidtil har haft i forbindelse med kommuneplanforslag, fremover vil skulle håndteres af de enkelte statslige myndigheder.

Derudover medførte lovændringen af 1. marts 2025, at der er sket en fokusering af de nationale interesser i kommuneplanlægningen, så aflastningsområder uden for hovedstadsområdet og Grønt Danmarkskort udgår af de nationale interesser i kommuneplanlægningen. Planlovens bestemmelser om planlægning for aflastningsområder uden for hovedstadsområdet og Grønt Danmarkskort gælder uændret.

1) Planloven (LBK nr. 572 af 29/05/2024)

2) Lov nr. 203 af 25/02/2025 om ændring af lov om planlægning og lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v.

Beskyttelse af erhvervshavne og sikring af nationale kulturmiljøer defineres i indeværende Oversigt som nye nationale interesser. Dette sker som led i udmøntning af den politiske aftale mellem daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om opfølgning på evaluering af planloven m.v. fra den 15. juni 2022.

Med vedtagelsen af lov om statsligt udpegede energiparker³ er bekendtgørelser for energiparkerne tilføjet som national interesse, der skal varetages i medfør af planlovens § 29, stk. 1. Planlægning efter energiparklovgivning defineres derfor også som en ny national interesse i Oversigten.

Der er i april 2025 offentliggjort et tillæg til Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning fra juli 2023, som vedrører restriktioner for Esbjerg, Haderslev og Tønder kommuners planlægning inden for flyvekorridorerne mellem Flyvestation Skrydstrup og Vadehavet. Indholdet af tillægget er indarbejdet i indeværende Oversigt.

Klimabeskyttelse er i denne Oversigt tilføjet som et nyt selvstændigt kapitel. Tilføjelsen sker på baggrund af, at klimabeskyttelse med ændringen af planloven⁴ i 2023 blev tilføjet som national interesse. I denne Oversigt er den nationale interesse for klimabeskyttelse bl.a. uddybet med tilføjelsen af et nyt tilsynsafsnit om fangst, rørført transport og geologisk lagring af CO₂ og udtagning af kulstofrige lavbundsarealer til reduktion af drivhusgasudledning, som begge bl.a. har ophæng i Danmarks klimamål.

Varetagelse af de nationale interesser gennem dialog

De nationale interesser i kommuneplanlægning er defineret i planlovens § 29, stk. 1, hvoraf det fremgår, at:

”En minister skal fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med nationale interesser vedrørende vækst, erhvervsudvikling, naturbeskyttelse, miljøbeskyttelse, klimabeskyttelse, bevarelse af kulturarv og landskaber, hensyn til nationale og regionale anlæg, regler og beslutninger efter § 3, eller regler udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om statsligt udpegede energiparker. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.”

Det betyder, at den enkelte minister skal fremsætte indsigelse mod kommuneplanlægningen, hvis planforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale interesser, som varetages af den pågældende minister.

Da det er den enkelte statslige myndighed, der er ansvarlig for udøvelse af indsigelsesbeføjelsen, er det dermed også den pågældende statslige myndighed, der har ansvaret for at indgå i dialog med kommunerne med henblik at sikre, at planforslag er i overensstemmelse med de nationale interesser i forbindelse med høring af kommuneplanforslag.

Tidlig dialog mellem den ansvarlige statslige myndighed og kommunen kan i mange tilfælde føre til afklaring af tvivlsspørgsmål vedrørende varetagelse af de nationale interesser og kan være med til at forebygge, at der fremsættes indsigelse imod et planforslag.

3) Lov nr. 614 af 11/06/2024 om statsligt udpegede energiparker

4) Lov nr. 417 af 25/04/2023 om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Kommunerne opfordres derfor til i videst muligt omfang at henvende sig til de statslige myndigheder allerede i forbindelse med udarbejdelse af konkrete planforslag, for at få vejledning om fortolkning af regler, foreløbige vurderinger mv., forud for den offentlige høring af kommuneplanforslag samt tillæg til kommuneplanen.

Tilsvarende opfordres kommunerne til, at der i forbindelse med offentliggørelsen af planforslag, tages kontakt til de relevante statslige myndigheder for at tilrettelægge de videre processkridt frem mod høringsfristen, herunder om muligt afklare behovet for dialog mellem den ansvarlige statslige myndighed og kommunen i høringsperioden med henblik på, at planforslaget bringes i overensstemmelse med de nationale interesser.

De ansvarlige statslige myndigheder er anført under hvert tilsynsafsnit i indeværende Oversigt, og fremgår af tabellen på side 7-8.

Såfremt der inden for høringsperioden ikke, gennem dialog mellem kommunen og den ansvarlige statslige myndighed, kan opnås enighed om at bringe planforslaget i overensstemmelse med de nationale interesser, skal den pågældende minister fremsætte indsigelse mod planforslaget, jf. planlovens § 29, stk. 1.

En indsigelse efter planlovens § 29, stk. 1, medfører, at kommunalbestyrelsen ikke kan vedtage planforslaget endeligt, før der er opnået enighed med den ansvarlige statslige myndighed om de nødvendige ændringer, jf. planlovens § 28, stk. 1, og indsigelsen er skriftligt frafaldet af den ansvarlige statslige myndighed.

Tilsynet med de nationale interesser foregår konkret i forbindelse med den offentlige høring af et planforslag efter planlovens § 24.

Det statslige tilsyn med de nationale interesser i kommuneplanlægningen er endvidere ikke at forstå som en systematisk legalitetskontrol efter planloven, og de nationale interesser kan række videre end planlovens regler. Indsigelser er ikke afgørelser efter forvaltningsloven.

Læsevejledning

Denne Oversigt følger kapitelopbygningen fra seneste Oversigt fra juni 2023, og som har ophæng i oplistningen af de nationale interesser i planlovens § 29, stk. 1.

Hvert enkelt tilsynsafsnit indledes med en overordnet beskrivelse af hensynet til den pågældende nationale interesse, herunder præcisering af hvilken statslige myndighed, som varetager tilsynet med den nationale interesse. Tilsvarende med henvisning til relevant lovgivning, aftaler m.v., som danner udgangspunktet for tilsynet. Dertil følger en tabel, som tager udgangspunkt i samme opbygning, som i Oversigt fra juni 2023, og som dermed indeholder følgende:

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Den nationale interesse, som tilsynet skal sikre.	Den statslige myndighed og hvad der konkret føres tilsyn med i kommunernes planlægning.	Hvor kan kommunerne finde yderligere data, vejledning m.v. om den nationale interesse.

Oversigten er opdelt i kapitler ud fra de enkelte nationale interesser med dertilhørende tilsynsafsnit, men kommunerne bør i planlægningen være opmærksomme på, om hensynet til flere nationale interesser kan være relevant. Eksempelvis er den nationale interesse for vejanlæg ikke alene relevant, når kommunen planlægger for vejanlæg, ligesom den nationale interesse for landskaber ikke alene er relevant ved kommuners udpegning af landskabsinteresser. Kortlagene i kort.plandata.dk kan synliggøre eventuelle overlap mellem forskellige nationale interesser og understøtte kommunernes håndtering heraf.

Som **bilag 1** findes en definitionsliste med uddybning af faglige termer (markeret med * i teksten)⁵.

Forholdet til tilsynet med lokalplanlægningen

Oversigten vedrører alene de nationale interesser i relation til den overordnede kommuneplanlægning, jf. planlovens § 29, stk. 1. Ved lokalplanforslag kan den pågældende sektorminister samt stiftsøvrigheden fremsætte indsigelse, hvis lokalplanforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale interesser eller de særlige hensyn, som hhv. ministeren eller stiftsøvrigheden varetager, jf. planlovens § 29, stk. 2.

5) Det er muligt at navigere direkte fra den faglige term med *-markering i tilsynsafsnittet til den konkrete definition i bilag 1 ved at klikke på det *-markerede ord i tilsynsafsnittet.

Statslige myndigheder

Følgende statslige myndigheder fører tilsyn med, at forslag til kommuneplaner, kommuneplantillæg og lokalplaner er i overensstemmelse med de nationale interesser:

MINISTERIER	ANSVARLIG MYNDIGHED
By-, Land- og Kirkeministeriet	Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden
	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Digitaliseringsministeriet	Digitaliseringsstyrelsen
Forsvarsministeriet	Etablissement- og Terrænkommendoen, Forsvarsministeriet
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	Energistyrelsen
Kulturministeriet	Slots- og Kulturstyrelsen
Miljø- og Ligestillingsministeriet	Miljøstyrelsen
Ministeriet for Grøn Trepert	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Transportministeriet	Banedanmark
	Trafikstyrelsen
	Vejdirektoratet

Overblik over nationale interesser

De nationale interesser, som er nærmere defineret i denne oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, fremgår nedenfor.

NATIONALE INTERESSEOMRÅDER	TEMAER FOR TILSYNET	ANSVARLIG STATSIG MYNDIGHED
Vækst og erhvervsudvikling	Produktionsvirksomheder og transport- og logistikvirksomheder	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder risikovirksomheder	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Jordbrug og store husdyrbrug	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Natur- og miljøbeskyttelse	Naturbeskyttelse	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
	Lavbundsarealer - reduktion af næringsstofudledning til vandmiljøet	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
	Grundvand	Miljøstyrelsen
	Oversvømmelse og erosion	Plan- og Landdistriktsstyrelsen og Miljøstyrelsen
	Skovrejsning	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Klimabeskyttelse	Vedvarende energianlæg	Energistyrelsen
	Energiparker udpeget efter energiparkloven	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Fangst, rørført transport- og geologisk lagring af CO ₂	Energistyrelsen
	Lavbundsarealer – reduktion af drivhusgasudledning	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Bevarelse af kulturarv og landskaber	Landskab og geologi	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
	Kystnærhedszonen	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Kulturarv	Slots- og Kulturstyrelsen
	Kirkerne og kirkernes omgivelser	Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden
Hensyn til nationale og regionale anlæg	Erhvervshavne	Trafikstyrelsen
	Flyvepladser og indflyvningszoner	Trafikstyrelsen
	Vej- og broanlæg	Transportministeriet og Vejdirektoratet
	Jernbaneanlæg	Banedanmark
	Kommunikationssystemer	Digitaliseringsstyrelsen
	Energiforsyningsnettet (gas, brint og el)	Energistyrelsen (Energinet og Evida)
	National Sikkerhed - Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet	Etablisement- og Terrænkommendoen
Regler og beslutninger efter planlovens § 3	Fingerplanen	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet	Plan- og Landdistriktsstyrelsen

1 Vækst og erhvervsudvikling

Det er et overordnet nationalt hensyn at fremme vækst og erhvervsudvikling i hele Danmark, såvel på landet som i byerne. Den nationale interesse i at fastholde produktions- og landbrugserhverv og sikre investeringer i Danmark fordrer, at produktionserhvervenes vækstbetingelser, herunder sikring af mulighederne for fortsat drift af allerede etablerede produktionsanlæg, indarbejdes i den kommunale planlægning.

Hensigten er at sikre, at der i den kommunale planlægning fokuseres på vilkårene for produktionserhverv, udnyttelse og beskyttelse af landets ressourcer og de primære erhvervs vilkår. Det er en national interesse, at den kommunale planlægning ikke har væsentlig negativ betydning for beskæftigelse og den økonomiske udvikling i landet som helhed eller for et område af landet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis udviklingsmulighederne for eksisterende produktionserhverv begrænses, eller hvis jordbrugsproduktion, f.eks. staldanlæg, begrænses ved udlæg af bolig- eller erhvervsarealer inden for de eksisterende afstandsgrænser.

Den nationale interesse for vækst og erhvervsudvikling er indeholdt i følgende afsnit:

- Produktions-, transport- og logistikvirksomheder
- Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder risikovirksomheder
- Jordbrug og store husdyrbrug

1.1 Produktions-, transport- og logistikvirksomheder

Det er en national interesse, at der ikke planlægges for miljøfølsom anvendelse i områder, som er belastet af forurening, der overstiger Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier samtidigt med, at der i videst muligt omfang tages hensyn til produktionsvirksomhedernes driftsbetingelser. Kommunerne skal i planlægningen sikre, at Miljøstyrelsens grænseværdier for støj, lugt, støv og anden luftforurening kan overholdes for anvendelsen i den højde og den placering på de arealer, der planlægges for. Den nationale interesse betyder, at planlægningen for miljøfølsom anvendelse, fx nye boliger, ikke må føre til skærpede miljøkrav eller øgede miljøomkostninger for [produktionsvirksomheder og transport- og logistikvirksomheder af national interesse*](#).

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 7, 8, 26 og 27 og §§ 15 a og 15 b.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At sikre drifts- og udviklingsmuligheder for produktionsvirksomheder af national interesse, herunder transport- og logistikvirksomheder. • At produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse ikke vil kunne blive stillet over for skærpede miljøkrav som følge af realisering af ny planlægning.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 1.1.1 Kommunen må ikke planlægge for <u>miljøfølsom anvendelse*</u> i områderne omkring produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse, hvis planlægningen kan medføre en skærpelse af virksomhedernes miljøvilkår. Tilsynet tager udgangspunkt i en <u>opmærksomhedszone*</u> på 1500 m. Kommunen skal derfor ved planforslag inden for opmærksomhedszonen kunne redegøre for, at virksomhedens miljøvilkår ikke skærpes som følge af planlægningen, herunder enten: • at arealet ikke er belastet af støj, lugt, støv eller anden luftforurening over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier fra de pågældende produktionsvirksomheder af national interesse eller • at der fastsættes bestemmelser om bebyggelsens højde og placering eller afværgeforanstaltninger, der sikrer, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier overholdes. 1.1.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for sikring af, at arealer belastet af støj, lugt, støv eller anden luftforurening ikke udlægges til miljøfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod gener. 1.1.3 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer og udpegninger på kort af erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen. 1.1.4 Kommuneplaner med udpegninger af erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder skal indeholde udpegninger af <u>konsekvensområder*</u> omkring erhvervsområderne, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Produktions-, transport og logistikvirksomheder af national interesse og opmærksomhedszoner omkring disse På www.plst.dk findes: • Vejledning om produktions-, transport og logistik virksomheder i kommune- og lokalplanlægning På www.mst.dk findes: • Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vedr. støj, lugt, støv og anden luftforurening

1.2 Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder risikovirksomheder

Det er en national interesse, at der fortsat er tilgængelige arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, og at afstandskrav m.v. i forhold til andre byfunktioner, der er fastsat for at varetage samfunds- og sikkerhedshensyn, herunder [sikkerhedsafstande omkring risikovirksomheder*](#), respekteres i planlægningen.

Risikoen for større uheld skal inddrages i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelsen i en kommuneplan, som omfatter arealer, der ligger nærmere end 500 meter eller inden for en større passende [sikkerhedsafstand*](#) fra en [risikovirksomhed*](#).

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6, og bekendtgørelse nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder §§ 2-3.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At der fortsat er tilgængelige arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, og at afstandskrav, der er fastsat til varetage af samfunds- og sikkerhedshensyn, herunder sikkerhedsafstande omkring risikovirksomheder, respekteres i planlægningen. - At forebygge at <u>større uheld</u>* på risikovirksomheder vil kunne være til fare for mennesker og miljø i områderne omkring risikovirksomhederne. - At risikoforholdene omkring risikovirksomheder indgår eksplicit i den kommunale planlægning.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 1.2.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på retningslinjekort for arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Afstandskrav m.v. i forhold til andre byfunktioner, der er fastsat for at varetage samfunds- og sikkerhedshensyn, skal respekteres i planlægningen. 1.2.2 Hvis en kommune planlægger for anvendelse af arealer, der ligger nærmere end 500 m eller en større passende <u>sikkerhedsafstand</u>* fra en <u>risikovirksomhed</u>*, skal kommunen kunne redegøre fyldestgørende for følgende: - At alle relevante <u>risikomyndigheder</u>* er hørt forud for den offentlige høring. - At alle høringssvar er inddraget i planlægningen. - At risikomyndighedernes høringssvar ikke taler imod planlægningen.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Risikovirksomheder⁶ På www.mst.dk findes: DigitalMiljøAdministration med yderligere information om risikovirksomheder. Håndbog om Miljø og Planlægning fra 2004 På www.risikohaandbogen.dk findes: Vejledning om planlægning relateret til risikovirksomheder På www.retsinformation.dk findes: Bekendtgørelse nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder Risikobekendtgørelsen (bek. nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer)

6) Kort og data er vejledende og baseres på indberetning i Digital MiljøAdministration.

1.3 Jordbrug og store husdyrbrug

Med kommuneplanen gennemføres en sammenfattende planlægning for en bæredygtig udvikling og den fremtidige anvendelse af det åbne lands areal- og naturressourcer, herunder bl.a. at der er klare grænser mellem byer og det åbne land, og at større husdyrbrug placeres, så der tages hensyn til naboer og natur- og landskabsværdier, og at landbrug fortsat giver mulighed for arbejdspladser og bosætning mv. i landdistrikter.

Det er en national interesse, at der er tilstrækkelige arealer til at sikre grundlag for en betydelig fødevareproduktion og at eksisterende husdyrbrug, der drives som produktionslandbrug, sikres vækst- og udviklingsmuligheder. Det er derfor en national interesse, at der i kommuneplanen er sikret værdifulde landbrugsområder samt sikret arealer, der er særligt egnede til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 10 og 11.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At sikre tilstrækkelige arealer til landbruget med henblik på at sikre grundlaget for en effektiv og lønsom fødevareproduktion. • At sikre vækst- og udviklingsmuligheder for eksisterende husdyrbrug, der drives som produktionslandbrug.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 1.3.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer arealer, der er særligt egnede til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til <u>store husdyrbrug*</u>, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen. 1.3.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer <u>særlig værdifulde landbrugsområder*</u>, således at de jordbrugsmæssige interesser kan varetages, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Særlig værdifulde landbrugsområder og store husdyrbrug På www.plst.dk findes: • Vejledningen 'Sammenhængende Landbrugsplanlægning' (2012), der beskriver store husdyrbrug og værdifulde landbrugsområder På www.retsinformation.dk findes: • Cirkulære om varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser under kommune- og lokalplanlægning (CIR nr. 9174 af 19/04/2010) På www.jordbrugsanalyser.dk findes: • Data til grund for udpegning af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug samt værdifulde landbrugsområder

2 Natur- og miljøbeskyttelse

Natur- og miljøbeskyttelse er overordnede nationale interesser. Det er derfor et overordnet nationalt hensyn at sikre, at arealanvendelsen er i balancen med hensyn til naturbeskyttelse og miljøbeskyttelse, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og planteliv.

De nationale interesser for natur- og miljøbeskyttelse fokuserer ligeledes på de beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser og som har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.

De nationale interesse for natur- og miljøbeskyttelse er indeholdt i følgende afsnit:

- Naturbeskyttelse
- Lavbundsarealer - reduktion af næringsstofudledning til vandmiljøet
- Grundvand
- Oversvømmelse og erosion
- Skovrejsning

2.1 Naturbeskyttelse

Det er en national interesse at beskytte naturen og sikre, at naturområder og levesteder for dyr og planter opretholdes og genoprettes, og at Danmark varetager sine internationale forpligtelser vedrørende bevarelse af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder.

Den nationale interesse fokuserer på indsatsen for at bevare eksisterende naturområder som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr samt at sikre større sammenhængende naturområder, der understøtter en positiv udvikling i biodiversiteten, herunder i overensstemmelse med Natura 2000-planer, Natura 2000-skovplaner og dertilhørende kommunale handleplaner. Kommuneplanlægningen er et væsentligt redskab til at sikre, at den samfundsmæssige udvikling kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår og under hensyntagen til naturområder og dyre- og plantelivet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø varetager den nationale interesse.

Det er en national interesse, at kommunerne ikke planlægger i strid med [planlægningsforbuddet i planhabitatbekendtgørelsen*](#) (bekendtgørelse nr. 1383 af 26/11/2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter). Planhabitatbekendtgørelsen fastsætter forbud mod, at der i Natura 2000-områder planlægges for en række forhold, herunder udlæg af nye arealer til byzone eller sommerhusområde og placering/udvidelse af større tekniske anlæg, trafik anlæg, deponeringsanlæg og lign. I særlige tilfælde kan forbuddet fraviges. Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11, stk. 3, og stk. 4, nr. 4 og 6, § 11 a, stk. 1, nr. 14, og planhabitatbekendtgørelsen.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At den kommunale arealanvendelse er i balance med hensyn til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet. • At sikre natur- eller miljøhensyn, der følger af EU-lovgivning, andre internationale forpligtelser eller af national lovgivning, f.eks. forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder. • At varetage beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser, eller som har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 2.1.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende kort over udpegninger af Natura 2000-områder. Disse retningslinjer skal sikre, at planlægningen sker i overensstemmelse med Natura 2000-planer, Natura 2000-skovplaner og handleplaner for kommunens realisering af disse planer. 2.1.2 Kommuneplaner skal indeholde redegørelse for: • at gennemførelse af planen ikke vil kunne påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt, under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og • at der ved gennemførelse af planen ikke vil kunne ske en <u>væsentlig påvirkning af internationalt beskyttede arter*</u>, herunder arter, der er beskyttet gennem EU's naturdirektiver (habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet). Redegørelserne nævnt i punkt 2.1.2 skal fremgå af planforslaget med mindre kommunen konkret kan godtgøre, at der ikke er behov for denne vurdering (f.eks. på grund af, at der ikke foretages ændringer og/eller tilføjelser i planrammerne og tidligere vurderinger af disse). 2.1.3 Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne ikke planlægger i strid med planlægningsforbuddet i planhabitatbekendtgørelsen. Planlægningsforbuddet i Natura 2000-områder omfatter: • udlæg af nye arealer til byzone eller til sommerhusområde, • planlægning for nye større vejanlæg eller sideanlæg i form af servicestationer, materialepladser og lignende, • eller nye eller væsentlige udvidelser af andre trafik anlæg og tekniske anlæg og lign., f.eks. lufthavne, flyvepladser, jernbaner, havne, opfyldninger på søterritoriet, luftledningsanlæg, vindmølleklynge og parker, lossepladser og anlæg for deponering.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Natura 2000-områder og Ramsarområder i Danmark: Habitat- og fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder På www.sgav.dk findes: • Vejledning om de nationale naturbeskyttelsesinteresser • Natura 2000-planer, Natura 2000-handleplaner og Basisanalyser • MiljøGIS-data om Natura 2000 på webkort På www.arter.dk findes: • Registreringer af bilag IV-arter På www.retsinformation.dk findes: • Habitatbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter • Habitatvejledningen, Vejledning nr. 9925 af 11/11/2020 til bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter • Planhabitatbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1383 af 26/11/2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

2.2 Lavbundsarealer – reduktion af næringsstofudledning til vandmiljøet

Det er en national interesse, at [lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder*](#), og som vil kunne udvikle sig til værdifulde natur- eller vådområder, sikres bedst muligt. Vådområdeprojekter er et væsentligt middel til at nedbringe næringsstofindholdet - særligt kvælstof - i vandmiljøet. Projekterne bidrager til opfyldelsen af miljømålene i henhold til EU's vandrammedirektiv, som forpligter medlemslandene til at sikre god økologisk tilstand i de målsatte vandområder, herunder vandløb, søer og kystvande.

Kommuner skal ved udpegning af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, sikre, at det sker på grundlag af en samlet arealafvejning af areal- og miljøinteresserne og de rekreative hensyn i det åbne land.

Det bemærkes, at lavbundsarealer, der kan vådgøres med henblik på reduktion af kvælstofudledning til vandmiljøet og kulstofrige lavbundsarealer, varetages som to selvstændige nationale interesser, men at der i flere tilfælde kan være arealoverlap. Kulstofrige lavbundsarealer – reduktion af drivhusgasudledning varetages som en national interesse under klimabeskyttelse og er nærmere beskrevet i afsnit 3.4.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13, og politisk aftale af 4. oktober 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At næringsstofindholdet i landets vandmiljøer nedbringes, herunder at der opnås god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale i målsatte vandområder, jf. vandrammedirektivet.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 2.2.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, der sikrer: - at det samlede udpegede areal til lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, som udgangspunkt fastholdes eller forøges, - at de udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, som udgangspunkt friholdes for planlægning, der ikke er forenelig med en eventuel genopretning af vådområderne, - at der udpeges nye erstatningsarealer, såfremt de udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, reduceres. 2.2.2 Kommunen skal ved planlægning inden for de udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, redegøre for, at planlægningen er forenelig med genopretning af vådområdet eller udpege et tilsvarende lavbundsareal, der kan genoprettes som vådområde, som erstatning.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder På www.sgav.dk findes: EU's vandrammedirektiv Tilskud til kvælstof- og fosfor-vådområder

2.3 Grundvand

Beskyttelse af grundvandet mod forurening er en national interesse. Grundvandet er en vigtig ressource for både drikkevandsforsyning og vandmiljø. Næsten al drikkevand i Danmark indvindes fra grundvand. Grundvandet gennemgår typisk kun en simpel vandbehandling, hvor det bliver iltet og filteret på et vandværk, inden det pumpes ud til forbrugerne. Grundet fortidens forureninger er der dog i nogle tilfælde behov for en videregående vandbehandling og rensning for at sikre en tilfredsstillende drikkevandskvalitet. Kommunernes planlægning sætter rammerne for beliggenheden af forskellige virksomheds- og anlægstyper, som i kraft af deres aktiviteter kan være problematiske for grundvandet. Kommunernes planlægning skal derfor bidrage til forebyggelse af fare for forurening af nuværende og fremtidige grundvandsressourcer, så drikkevandsforsyningen fortsat kan baseres på rent grundvand.

De nationale grundvandsinteresser udgøres af de tre statslige udpegninger; områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)*, indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD* og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)*. Disse udgør kernen i den overordnede grundvandsbeskyttelse og skal derfor som udgangspunkt friholdes for grundvandstruende arealanvendelse*, herunder fra visse virksomheds- og anlægstyper, i kommunernes planlægning. Kommunerne skal i den forbindelse være opmærksomme på, at andre udpegninger, eksempelvis nitrutfølsomme og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (NFI og SFI) samt indsatsområder (IO), kan være en skærpende omstændighed i vurderingen af behovet for beskyttelse.

Miljøstyrelsen under Miljø- og Ligestillingsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 e, stk. 1, nr. 6, og bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse § 2, stk. 1 og 2.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At sikre rent og rigeligt drikkevand. • At den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på rent grundvand, der som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling. • At forebygge faren for forurening af grundvandet i boringsnære beskyttelsesområder til almene vandforsyninger, områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, ved som udgangspunkt at friholde dem for grundvandstruende arealanvendelse.	Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende: 2.3.1 Kommuner skal friholde områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD for virksomheder eller anlæg, der kan medføre væsentlig fare for forurening af grundvandet. 2.3.2 Kommuner skal friholde boringsnære beskyttelsesområder til almene vandforsyninger for arealanvendelse, der kan medføre øget fare for forurening af grundvandet. Hvis kommuner fraviger forbuddene under pkt. 2.3.1. og 2.3.2, skal grundvandsredegørelsen, jf. planlovens § 11 e, stk. 1, nr. 6, ledsages af en supplerende redegørelse for, at der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for placeringen, herunder: • at placering uden for de nationale grundvandsinteresser er undersøgt og ikke fundet muligt, og • at faren for forurening af grundvandet kan forebygges. Dette kræver, at kommunen beskriver, hvilke farer placeringen medfører, samt hvilke tekniske tiltag, der er nødvendige for at forebygge faren.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) • Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) • Indvindingsoplande uden for OSD • Andre udpegninger, eksempelvis nitratfølsomme og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (NFI og SFI) samt indsatsområder (IO) På www.mst.dk findes: • Information om reglerne, herunder Miljøstyrelsen fortolkning • Udpegningsgrundlag for grundvandsinteresserne På www.retsinformation.dk findes: • Bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse • Vejledning nr. 9320 af 31. marts 2017 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse • Bilag 1 indeholder en ikke udtømmende liste over virksomhedstyper og anlæg, som altid medfører væsentlig fare for grundvandsforurening • Bilag 2 indeholder eksempler på formulering af tekniske tiltag til forebyggelse af faren

2.4 Oversvømmelse og erosion

Det er en national interesse, at alle kommuner udpeger områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion*, og at kommuneplanen indeholder retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion*, hvis der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i de udpegede områder. Kommunerne kan alternativt vælge at friholde udsatte områder for sårbar arealanvendelse. Der er gennem forskellige statslige styrelser stillet data og platforme til rådighed, som kan understøtte kommunerne i udarbejdelsen af kort for forskellige oversvømmelses- og erosionskilder, herunder kystplanlægger.dk og kamp.klimatilpasning.dk.

Det er en national interesse, at kommune- og lokalplaner hænger sammen med risikostyringsplanerne i medfør af oversvømmelsesloven. Risikostyringsplanerne er udarbejdet med henblik på at nedbringe de potentielle negative følger af oversvømmelser for menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomiske aktiviteter og/eller nedbringelse af sandsynligheden for oversvømmelse.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet og Miljøstyrelsen under Miljø- og Ligestillingsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 18 og 19, og § 11 e, stk. 1, nr. 9, og oversvømmelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 72 af 18/01/2024 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer samt bekendtgørelse nr. 894 af 21. juni 2016 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet).

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At nedbringe <u>risiko*</u> i forbindelse med oversvømmelser fra regn, grundvand, vandløb, søer, havet, fjorde og andre dele af søterritoriet for hvert vanddistrikt. - At nedbringe risiko i forbindelse med erosion fra havet, fjorde og andre dele af søterritoriet for hvert vanddistrikt.	Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende: 2.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og/eller erosion fra havet og vandløb under marin påvirkning. 2.4.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og/eller erosion, når der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i områder, hvor der er <u>fare for oversvømmelse og/eller erosion*</u>. 2.4.3 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, der enten friholder arealer inden for risikoområder, udpeget i medfør af oversvømmelsesloven, for ny bebyggelse, eller sikrer etablering af afværgeforanstaltninger. 2.4.4 Kommuneplaner skal indeholde en redegørelse for, at planlægningen er i overensstemmelse med den kommunale risikostyringsplan. Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 2.4.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion fra regn, grundvand og vandløb. 2.4.6 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og/eller erosion, når der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i områder, hvor der er fare for oversvømmelse og/eller erosion.	På www.plst.dk findes: Vejledning i planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion (2022) På www.oversvommelse.kyst.dk findes kort over: National kortlægning af oversvømmelsesfare fra hav og kystnære vandløb, som anvendes til udpegnings af risikoområder i 3. planperiode i medfør af oversvømmelsesloven På www.kystplanlægger.dk findes kort over: - Erosions- og oversvømmelsesfare for tre tidsperioder ved forskellige hændelser På www.kamp.klimatilpasning.dk findes: - Bl.a. screening af oversvømmelser fra nedbør, vandløb, terrænnært grundvand og hav På www.kyst.dk findes: Højvandstatistikker 2024, som bl.a. kan oplyse om, hvilken vandstand en 50- og 100-års hændelse svarer til i 2024 På www.dmi.dk findes: Vejledning i anvendelse af udlednings-scenarier til klimatilpasning, når kommunerne udarbejder egne analyser og kortlægninger

2.5 Skovrejsning

Det er en national interesse, at kommunernes planlægning understøtter skovlovens formål om at forøge skovarealet. Skovene dækker i dag ml. 14-15 procent af landets areal. Aftale om et Grønt Danmark (juni 2024) og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark (november 2024) fastsætter, at der inden 2045 skal etableres 250.000 hektar ny skov. Skovrejsning er en central del af Danmarks grønne omstilling og bidrager til kulstoflagring, kvælstofreduktion, mere og sammenhængende natur samt rent drikkevand. Etablering af ny skov bidrager væsentlig til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner.

Udpegning af skovrejsningsområder er retningsgivende for, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning er mest hensigtsmæssigt at placere nye skove. I områder med naturværdier, landskabsværdier, geologiske værdier, kulturhistoriske værdier samt i råstofgraveområder og i arealkorridorer til fremtidige og eksisterende infrastrukturanlæg, kan disse interesser være uforenelige med skovrejsning. Sådanne områder skal friholdes for skovrejsning og skal derfor udpeges til områder, hvor skovtilplantning er uønsket.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 12, og skovlovens § 1.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNINGER
Det er en national interesse: At der er udpeget tilstrækkelige arealer til skovrejsning til at sikre fremdrift mod målet om at forøge landets skovarealer, som fastlagt i skovloven og i Aftale om implementering af et Grønt Danmark (2024)	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 2.5.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af skovrejsningsområder, der sikrer: - at det samlede udpegede areal til skovrejsningsområder som udgangspunkt fastholdes eller forøges, - at udpegninger til skovrejsningsområder sker på baggrund af en afvejning i forhold til de øvrige areal- og miljøinteresser og rekreative hensyn i det åbne land, - at de udpegede skovrejsningsområder friholdes for planlægning, der ikke er forenelig med plantning af skov inden 2045, og - at der udpeges nye erstatningsarealer, såfremt de udpegede skovrejsningsområder reduceres. 2.5.2 At kommunen ikke planlægger inden for skovrejsningsområder, såfremt planlægningen ikke er forenelig med plantning af skov inden 2045. Kommunen skal ved planlægning inden for udpegningen redegøre herfor eller udpege et tilsvarende skovrejsningsområde som erstatning.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Skovrejsningsområder og områder hvor skovtilplantning er uønsket På www.mgtp.dk findes: Aftale om et Grønt Danmark Aftale om implementering af et Grønt Danmark

3 Klimabeskyttelse

Klimabeskyttelse er en overordnet national interesse, som handler om at forebygge og nedbringe udledningen af drivhusgasser, dvs. de luftarter, som eksempelvis CO₂, der bidrager til drivhuseffekten.

Energisystemet er derfor under transformation fra fossile energianlæg til, at en større andel af Danmarks energi skal komme fra vedvarende energi, som kan bidrage til produktionen af grøn energi og reduktion i udledningen af drivhusgasser. Det er en national interesse, at kommunernes planlægning tager hensyn til udbygning af produktionen af vedvarende energi fra f.eks. vindmøller, solcelleanlæg eller fremtidige teknologier til produktion af vedvarende energi i form af grøn strøm, der kan nedbringe udledningen af drivhusgasser.

Den nationale interesse for klimabeskyttelse er indeholdt i følgende afsnit:

- Vedvarende energianlæg
- Energiparker udpeget efter energiparkloven
- Fangst, rørført transport- og geologisk lagring af CO₂
- Lavbundsarealer – reduktion af drivhusgasudledning

3.1 Vedvarende energianlæg

Det er en national interesse, at der sikres arealer til udbygning af vedvarende energianlæg. Den nationale interesse for vedvarende energianlæg omfatter biogasanlæg samt elproducerende solceller og vindmøller. Arealreservationerne til de største vedvarende energianlæg, herunder vindmøller og solceller, er afgørende for at sikre tilstrækkelig kapacitet og andel af vedvarende energi i Danmarks energisystem. Derfor skal kommunerne i deres planlægning tage hensyn til udbygning af vindmøller og solcelleanlæg, da anlæggene er nødvendige for den nationale energiforsyning og for den grønne omstilling. For at sikre, at produktionen af grøn strøm kan integreres optimalt, skal der ske en sammenhængende udbygning af vindmøller og solcelleanlæg ift. den nødvendige infrastruktur og elforsyningsnettet. Energiforsyningsnettet varetages som en selvstændig national interesse og er beskrevet nærmere i afsnit 5.6.

Det er en national interesse, at der i kommuneplanlægningen udpeges arealer til fælles biogasanlæg, som bl.a. kan medvirke til reduktion af drivhusgasser. Der skal i planlægning for arealerne tages hensyn til bl.a. naboer, grundvand og natur- og landskabsinteresser. Fælles biogasanlæg skal som udgangspunkt placeres i erhvervsområder til klasse 7-industrivirksomheder, medmindre særlige forhold taler imod f.eks. infrastruktur og gyllegrundlag.

Energistyrelsen under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, bekendtgørelse nr. 923 af 06/09/2019 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller samt bekendtgørelse nr. 440 af 03/05/2024 om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At kommunernes planlægning tager hensyn til vindmøller og solcelleanlæg, da anlæggene er nødvendige for den landsdækkende energiforsyning og for den grønne omstilling. • At der gennem den kommunale planlægning udpeges arealer til etablering af biogasanlæg, og at biogasanlæg placeres således, at transport til og fra anlæggene minimeres.	Energistyrelsen fører tilsyn med følgende: 3.1.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af vindmøller og solcelleanlæg. 3.1.2 Kommunerne ved udpegning af arealer til vindmøller forholder sig til tidssvarende vindmøller. 3.1.3 Kommunerne redegør for interesseafvejningen, hvis tidligere arealudpegninger til vedvarende energianlæg bortfalder eller ændres med henblik på anden anvendelse. 3.1.4 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer arealreservationer til biogasanlæg.	På www.kapacitetskort.dk findes: • Energinet og Green Power Denmarks kapacitetskort for elnettet, der er et dialogværktøj, der understøtter optimal placering af nye VE-anlæg På www.kort.plandata.dk findes: • Relevante informationer om eksisterende vindmøller og solcelleanlæg, herunder foreslåede og vedtagne lokalplaner samt information om fredninger m.v. På www.plst.dk findes relevante vejledninger: • Vejledning om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land • Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller På www.ens.dk findes: • Information om produktion af biogas, herunder kort over biogasproducenter i Danmark

3.2 Energiparker udpeget efter energiparkloven

Med klimaaftalerne fra juni 2022 og december 2023 blev der aftalt et statsligt engagement i udpegning af større energiparker for at muliggøre en markedsdrevne firedobling af elproduktionen fra sol og vind på land frem mod 2030. Arealer til energiparker udpeges efter ansøgning, tilslutning fra kommunalbestyrelsen, og når kravene i energiparkloven i øvrigt opfyldes. Udpegningen sker i bekendtgørelser med hjemmel i lov om statsligt udpegede energiparker (energiparkloven), der trådte i kraft i juli 2024. Udpegningen indebærer bl.a. bedre vilkår for etablering af VE samt mulighed for at placere PtX og anden tilknyttet erhvervsmæssig bebyggelse i det åbne land.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager udgangspunkt i bekendtgørelserne udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov nr. 614 af 11/06/2024 om statsligt udpegede energiparker (energiparkloven).

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At der planlægges for energiparker, som bidrager til den grønne omstilling og Danmarks sikkerhed	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 3.2.1 Kommuneplaner er i overensstemmelse med udstedte bekendtgørelser om udpegningen af energiparker efter energiparkloven.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Udpegede energiparker, inkl. delområder inden for energiparkerne På www.plst.dk findes: Oversigt over statsligt udpegede energiparker

3.3 Fangst, rørført transport og geologisk lagring af CO₂

Det er en national interesse, at infrastruktur til fangst, transport og geologisk lagring af CO₂ udbygges, da sådanne anlæg er nødvendige for at styrke klimabeskyttelsen gennem reduktioner af drivhusgasudledninger.

Etableringen af anlæg til fangst, rørført transport og geologisk lagring af CO₂ er en forudsætning for at opnå de skalafordele, der er nødvendige for at implementere tilstrækkelig fangst og lagring af CO₂ for at indfri Danmarks nationale- og internationale klimamål.

Bl.a. pumper og kompressorer er nødvendige i hjælpeanlæg til transport af CO₂ samt i anlæg til lagring af CO₂. Da drift af pumper og kompressorer medfører støj, vil der potentielt kunne opstå konflikt, såfremt en kommune planlægger ny støjfølsom arealanvendelse i et område, hvor Energistyrelsen har kendskab til, at der påtænkes etablering af anlæg til fangst, transport og lagring af CO₂.

Det er ligeledes en national interesse at sikre hensynet til etablering af anlæg til rørført transport af CO₂, for at muliggøre tilkobling til transportsystemer fra Danmarks nabolande.

Energistyrelsen under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i undergrundslovens § 23 b og lov om rørført transport af CO₂ § 4.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At kommunernes planlægning tager hensyn til eksisterende og fremtidige anlæg til rørført transport og geologisk lagring af CO₂.	Energistyrelsen fører tilsyn med følgende: 3.3.1 Kommuneplaner skal ikke være i konflikt med tilladelser og udbud i forbindelse med geologisk lagring af CO₂. 3.3.2 Kommuneplaner skal ikke være i konflikt med anlæg og undersøgelser i forbindelse med rørført transport af CO₂.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Tilladelser til efterforskning- og lagring af CO₂ På www.ens.dk findes: Kort og GIS-data over meddelte tilladelser til efterforskning- og lagring af CO₂

3.4 Lavbundsarealer – reduktion af drivhusgasudledning

Det er en national interesse, at kommunernes planlægning understøtter målsætningerne i Aftale om et Grønt Danmark (juni 2024) og Aftale om implementering af et Grønt Danmark (november 2024) om udtagning af 70.000 hektar kulstofrige landbrugsarealer og 70.000 hektar randarealer inden 2030.

Udtagning af [kulstofrige lavbundsarealer*](#) bidrager til at mindske landbrugets udledning af drivhusgasser ved at reducere udledningen af CO₂. Derudover kan der være positive, afledte effekter, såsom reduktion af udledningen af kvælstof, fremme af visse naturtyper og disses tilknyttede biodiversitet, og i en del tilfælde kan mulighederne for friluftsliv i området øges. Udledningen af drivhusgasser fra lavbundsarealer reduceres, når landbrugsdriften stoppes, og arealerne vådgøres. Ved vådlægning reduceres ilttilgangen og dermed nedbrydningen af organisk kulstof. Drivhusgasudledningen reduceres altså ved, at det lagrede kulstof i jorden bevares. For at sikre opnåelse af dette, bør kommunernes planlægning sikre, at kulstofrige lavbundsarealer med [potentiale for udtagning og vådgøring af klimahensyn*](#), som udgangspunkt friholdes fra aktiviteter, der ikke er forenelige med vådgøring. Forekomsten af kulstofrige lavbundsarealer fremgår af Aarhus Universitets kort over kulstofrige lavbundsjorder (kulstof2022-kortet).

Udtagning af kulstofrige lavbundsarealer er dermed central i Danmarks grønne omstilling, og er medvirkende til at reducere CO₂ udledningerne. Udtagningsindsatsen bidrager således til at nå Danmarks klimamålsætninger.

Det bemærkes, at kulstofrige lavbundsarealer og lavbundsarealer, der kan vådgøres med henblik på reduktion af kvælstofudledning til vandmiljøet varetages som to selvstændige nationale interesser, men at der i flere tilfælde kan være arealoverlap. Lavbundsarealer, der kan vådgøres med henblik på reduktion af kvælstofudledning til vandmiljøet varetages som en national interesse under natur- og miljøbeskyttelse og er nærmere beskrevet i afsnit 2.2.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13, politisk aftale om et Grønt Danmark (Juni 2024) og Aftale om implementering af et Grønt Danmark (2024).

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At kommunernes planlægning medvirker til opfyldelse, af målsætningen om udtagning af 70.000 hektar kulstofrige landbrugsarealer og 70.000 hektar randarealer frem mod 2030, jf. Aftale om et Grønt Danmark (2024).	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 3.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for kulstofrige lavbundsarealer, der er egnet til udtagning af klimahensyn, der sikrer, at disse arealer som udgangspunkt friholdes for planlægning, der ikke er forenelig med udtagning. 3.4.2 At kommuner i udgangspunktet ikke planlægger inden for de kulstofrige lavbundsarealer med potentiale for udtagning og vådgøring af klimahensyn, såfremt planlægningen i væsentlig grad hindrer opnåelse af målsætningen om udtagning af 70.000 kulstofrige landbrugsarealer og 70.000 hektar randarealer frem mod 2030.	På www.miljoegis.mim.dk findes kort, som udgør udgangspunktet for tilsynet: Kulstof 2022-kortet Et landsdækkende kort over kulstofrige jorder i jorddybden 0-30 cm. Kulstof2022, er udarbejdet af Aarhus Universitet På www.mgtp.dk findes: Aftale om et Grønt Danmark Aftale om implementering af et Grønt Danmark

4 Bevarelse af kulturarv og landskaber

Det er en overordnet national interesse, at planlægningen af det åbne land er med til at sikre, at de værdifulde landskaber bevares, herunder at de åbne kyster og geologiske værdier fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsværdi, samt at sikre hensynet til landskab, geologi og kulturarv af national og international betydning, herunder kystlandskaber. Landskab, geologi og kulturarv udgør en værdi og vidner om den kulturhistoriske udvikling og tilpasningen til naturgrundlaget. De er samtidig grundlæggende samfundsmæssige forudsætninger for livskvalitet og identitet – også for kommende generationer.

Den nationale interesse for bevarelse af kulturarv og landskaber er indeholdt i følgende afsnit:

- Landskab og geologi
- Kystnærhedszonen
- Kulturarv
- Kirkerne og kirkernes omgivelser

4.1 Landskab og geologi

Det er en national interesse, at kommunernes planlægning af det åbne land er med til at sikre de værdifulde landskaber af national eller international betydning, så de fortsat udgør en væsentlig samfundsmæssig værdi. Landskabers karakter er det særlige udtryk, som bliver skabt i samspillet mellem naturgrundlaget, arealanvendelsen og de rumlige visuelle forhold. Det er landskabets karakter, der får området til at skille sig ud. De landskabelige værdier knytter sig til de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet, f.eks. kyster, ådale, skove, bakker og slettelandskaber.

Det er en national interesse, at bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges i kommuneplanen, og at de sikres og bevares. De bevaringsværdige landskaber skal som udgangspunkt friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri, idet disse vil forringe de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber. Dette dels af hensyn til de landskabelige kvaliteter og oplevelser, så f.eks. ådale og herregårdslandskaber ikke udviskes og forsvinder for bestandigt, og dels for at give mulighed for at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er påvirket af by eller tekniske anlæg. For de større sammenhængende landskaber gælder, at større bebyggelser og anlæg, såsom byudvikling og andet større byggeri samt vindmøller, master, højspændingsanlæg og biogasanlæg, vil forringe de landskabelige sammenhænge og karaktergivende elementer og strukturer eller have konsekvens for det karakteristiske og oplevelsesrige i de tilhørende bevaringsværdige landskaber.

De bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber må som udgangspunkt ikke reduceres, og i givet fald kun, hvis kommunen kan godtgøre, at landskabet ikke længere er beskyttelsesværdigt. Kommunen anbefales i den forbindelse at benytte [landskabskaraktermetoden](#) til denne vurdering. Metoden forholder sig til landskabsværdierne med udgangspunkt i en naturgeografisk, kulturgeografisk og rumlig visuel analyse.

For at fremme vedvarende energi i Danmark er det gjort muligt at opstille vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber, medmindre disse er af en "særlig kvalitet". Det er vigtigt at fastholde beskyttelsen af disse landskaber både før og efter, at et energianlæg er udtjent. Udformning, størrelse og placering af energianlæg har en afgørende betydning for, hvor meget de påvirker landskabet. Ministeren for Grøn Trepert vil ved planlægning for vindmøller og solceller i [herregårds- og godslandskaber*](#) i bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber vurdere, om der er tale om et landskab af en "særlig kvalitet" eller om der af andre grunde vurderes at være tale om et værdifuldt landskab af national interesse.

Det er vigtigt, at der i benyttelsen af det åbne land generelt er fokus på, hvordan nye elementer udformes og placeres, så de kan bidrage til den landskabelige oplevelse, herunder at forbedre landskabet.

Det er en national interesse, at kommunerne – i overensstemmelse med Den Europæiske Landskabskonvention – i deres planlægning og forvaltning afspejler, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker overalt, både i byer og på landet.

Nationale geologiske interesseområder og geologiske kystlandskaber

De nationale geologiske interesseområder og geologiske kystlandskaber er udpeget af staten. De geologiske interesseområder afspejler bl.a. væsentlige træk af landets geologiske dannelse og de geologiske processer, der fortsat omformer landskabet. De har betydning ikke alene for forskning og undervisning, men også for turisme og ressourceundersøgelser. Udpegningen skal bl.a. sikre, at de nationale geologiske værdier indgår med stor vægt i planlægningen af det åbne land. En del af dem er videnskabeligt så betydningsfulde, at de indgår i en international liste over såkaldte GeoSites. De geologiske kystlandskaber afspejler de processer, former og aflejringer i kystzonen, som har betydning for forståelsen af kystzonens opbygning og tilblivelse.

Det er en national interesse, at de nationale geologiske interesseområder og geologiske kystlandskaber fremgår af kommuneplanen, og at de beskyttes mod tiltag, som kan ændre eller udviske de geologiske værdier. Hensigten er at bevare de spor af geologiske processer, der rækker flere millioner år tilbage. Det kan eksempelvis ske ved at beskytte overgange mellem forskellige geologiske landskabsformer, så deres indbyrdes sammenhæng kan ses og opleves, eller det kan være ved at beskytte smeltevandsaflejringer, så de ikke graves væk.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16 og 17.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges, sikres og bevares. • At landskabet, og særligt bevaringsværdige landskaber, som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg af hensyn til den landskabelige oplevelse. • At de udpegede landskabers karakteristiske landskabstræk og landskabsoplevelser fastholdes og styrkes, herunder de natur- og kulturgeografiske samt visuelle værdier. • At sikre de geologiske formationer og særlige geologiske værdier i de nationale geologiske interesseområder og de nationale kystlandskaber.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø fører tilsyn med følgende: 4.1.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over de bevaringsværdige landskaber* og større sammenhængende landskaber*, og gerne med udgangspunkt i landskabskaraktermetoden*. Retningslinjerne skal sikre, at: • bevaringsværdige landskaber som udgangspunkt friholdes for ny bebyggelse og anlæg, • større sammenhængende landskaber som udgangspunkt friholdes for større bebyggelse og anlæg, og • at kvaliteten af de bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber bevares og styrkes. 4.1.2 At kommunen som udgangspunkt ikke planlægger for bebyggelse og anlæg i de bevaringsværdige landskaber, hvis planlægningen kan medføre en forringelse af det pågældende områdes landskabelige interesser. Kommunen skal ved planlægningen inden for udpegningen redegøre herfor i kommuneplanen. 4.1.3 At kommunen som udgangspunkt ikke planlægger for større bebyggelse og anlæg i de større sammenhængende landskaber, hvis planlægningen kan medføre en forringelse af det pågældende områdes landskabelige interesser. Kommunen skal ved planlægning inden for udpegnin-gen redegøre herfor i kommuneplanen. 4.1.4 At bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber som udgangspunkt ikke reduceres i kommuneplanlægningen, medmindre kommunen kan godtgøre, at landskabet ikke længere er beskyttelsesværdigt. 4.1.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende kort over nationale geologiske interesseområder* og nationale kystlandskaber*. Retningslinjerne skal sikre, at de værdifulde geologiske områder som udgangspunkt friholdes for ny bebyggelse, gravning, anlæg eller beplantning, der vil udviske eller forringe oplevelsen af områdernes indbyrdes overgange og sammenhænge og/eller sløre værdifulde profiler, herunder kystprofiler. 4.1.6 At den statslige udpegnin af de nationale geologiske interesseområder og de nationale kystlandskaber ikke reduceres i kommuneplanlægningen. 4.1.7 At kommunen ikke planlægger for bebyggelse, gravning, anlæg og beplantning inden for de nationale geologiske interesseområder og/eller nationale kystlandskaber, hvis planlægningen vil udviske eller forringe oplevelsen af områdernes indbyrdes overgange og sammenhænge og/eller sløre værdifulde profiler, herunder kystprofiler. Kommunen skal ved planlægning inden for udpegningen redegøre herfor i kommuneplanen.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber • Nationale geologiske interesseområder og nationale kystlandskaber På www.sgav.dk findes: • Vejledning om landskabet i kommuneplanlægningen, Miljøministeriet (2007) • Landskabskonventionen (2000)

4.2 Kystnærhedszonen

Det er en national interesse, at de åbne danske kyster bevares. I kystnærhedszonen* skal offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges.

Det er en national interesse, at landets kystområder søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. Udlæg af ny byzone og etablering af anlæg i landzone inden for kystnærhedszonen kræver derfor en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Den særlige begrundelse skal godtgøre behovet for kystnær beliggenhed, herunder i fornødent omfang belyse mulighederne for placering uden for kystnærhedszonen.

Ferie- og fritidsanlæg* skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser. Der kan alene udlægges nye sommerhusområder ved landsplandirektiv, ligesom eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 5 a, stk. 1, og § 5 b, stk. 1, samt § 16, stk. 4, landsplandirektiver for udviklingsområder i kystnærhedszonen og landsplandirektiver for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At de åbne kyster bevarer, og at landets kystområder søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. • At offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 4.2.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i planlovens §§ 5 a, stk. 1, og 5 b, stk. 1. 4.2.2 I kystnærhedszonen må kommuner kun inddrage nye arealer i byzone og planlægge for anlæg i landzonen, hvis kommunerne kan redegøre for, at der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, der: • godtgør behovet for placering i kystnærhedszonen, og i nødvendigt omfang beskriver fravalgte, undersøgte alternative placeringer uden for kystnærhedszonen, og • godtgør, at placeringen kan indpasses i forhold til natur- og eksisterende landskabsinteresse, herunder at arealudlægget er placeret længst muligt væk fra kysten og fortrinsvist bagved og i direkte tilknytning til eksisterende bebyggelse. Kravet om en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for at inddrage nye arealer i byzone og planlægge for anlæg i landzone, gælder ikke for planlægning i udpegede <u>udviklingsområder*</u>, der er trådt i kraft. 4.2.3 Bortset fra trafikhavne og andre overordnede infrastrukturanlæg kan der kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse. 4.2.4 Hvis der udlægges arealer inden for et udviklingsområde, skal betingelserne i landsplandirektivet herfor være opfyldt. Såfremt betingelserne ikke er opfyldt, gælder reglerne under 4.2.2. 4.2.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, hvoraf det fremgår, at arealer beliggende i Grønt Danmarkskort ikke kan indgå i kommunens udviklingsområder i kystnærhedszonen. 4.2.6 Hvis der udlægges nye sommerhusområder i kystnærhedszonen, skal arealet, der planlægges for, være udlagt til sommerhusområde i et landsplandirektiv. 4.2.7 Sommerhusområder i kystnærhedszonen skal fastholdes til feriemål, medmindre områderne kan tilbageføres til landzone i henhold til landsplandirektiver for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen. 4.2.8 Hvis kommuner planlægger for udlæg til ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen, skal der være en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, og disse skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Kystnærhedszonen • Udlagte og tilbageførte sommerhusområder i kystnærhedszonen ved landsplandirektiver siden 2005 • Udviklingsområder i kystnærhedszonen fra 2019 og fremefter På www.retsinformation.dk findes: • Vejledning om planlægning og administration af kystområder

4.3 Kulturarv

Det er en national interesse, at de kulturhistoriske og bygningsmæssige bevaringsværdier med deres særlige karakter og betydning opretholdes. Det er således vigtigt at sikre de kulturhistoriske bevaringsværdier, der afspejler forskellige dele af den samfundsmæssige udvikling som f.eks. bolig-, arbejds- og produktionsvilkår.

Steder, som UNESCO har optaget på verdensarvslisten, samt de steder, som Danmark har optaget på tentativlisten for fremtidige nomineringer til verdensarvslisten, er en national interesse, der skal sikres gennem bl.a. udlæg af bufferzoner i kommuneplanen, så udpegningsgrundlaget ikke krænkes eller forringes.

Det er en national interesse, at kommunerne skaber et overblik over bevaringsværdier fra oldtiden til i dag og udvælger de væsentlige værdier, som skal sikres gennem udpegning i kommuneplanlægningen enten som kulturmiljøer eller som bevaringsværdige bygninger. Dette arbejde skal ske i samarbejde med de kulturhistoriske museer.

Slots- og Kulturstyrelsen under Kulturministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 15, og § 11 f, stk. 4, nr. 2, museumslovens kapitel 8 og 8 a, naturbeskyttelseslovens § 18, bygningsfredningslovens kapitel 5, og UNESCOs Verdensarvskonvention af 1972.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At de kulturhistoriske, arkitektoniske og miljømæssige bevaringsværdier opretholdes og at deres særlige karakter og betydning sikres gennem planlægning. • At sikre de steder i Danmark som UNESCO har optaget på listen over verdens kultur- og naturarv, og de steder, som er optaget på den danske tentativliste, så optagelsesgrundlaget ikke forringes. • At kommuner i samarbejde med kulturhistoriske museer skaber et overblik over bevaringsværdier fra oldtiden til i dag og udvælger de væsentligste værdier, der skal sikres i den kommunale planlægning. • At sikre, at de udpegede nationale kulturmiljøer i ældre byer, nationale industriminder, nationale koldkrigsminder, <u>særligt velbevarede industrihavne*</u> og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig ikke forringes.	Slots- og Kulturstyrelsen fører tilsyn med følgende: 4.3.1 Kommuner skal ved planlægning for bebyggelse og anlæg i sammenhæng med kulturarv af national og international betydning, værdifulde <u>kulturmiljøer*</u> og <u>kulturhistoriske bevaringsværdier*</u>, herunder <u>fredede*</u> og <u>bevaringsværdige bygninger*</u>, <u>beskyttede fortidsminder*</u>, <u>kulturarvsarealer*</u> og sten- og jorddiger, sikre den bymæssige eller landskabelige helhed. Kulturarv af international betydning: 4.3.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer steder på <u>UNESCOs verdensarvsliste og på tentativlisten samt bufferzoner*</u> omkring disse. 4.3.3 Kommuner må som udgangspunkt ikke planlægge for ændret arealanvendelse i områder optaget på UNESCOs verdensarvsliste eller på tentativlisten herfor, medmindre der er tale om opførelse af besøgscentre eller lignende, som styrker formidlingen af verdensarven. Kulturarv af national betydning: 4.3.4 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer og udpegninger på kort, der sikrer udpegede nationale kulturmiljøer i ældre byer, nationale industriminder, nationale koldkrigsminder, <u>særligt velbevarede industrihavne*</u> og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig. 4.3.5 Kommuner må kun planlægge for ændret arealanvendelse omkring udpegede nationale kulturmiljøer i ældre byer, nationale industriminder, nationale koldkrigsminder, særligt velbevarede industrihavne og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig, hvis kommunerne sikrer, at bevaringsværdierne ikke forringes. 4.3.6 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder bygninger og kulturmiljøer såvel i byerne som i det åbne land.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Kulturhistoriske bevaringsværdier og værdifulde kulturmiljøer • Fortidsminder og arkæologiske kulturarvsarealer • Fredede bygninger, bevaringsværdige bygninger og bygninger med høj bevaringsværdi • Beskyttede sten- og jorddiger På www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder findes: • Kort over alle registrerede fortidsminder. På www.kulturarv.dk/fbb findes: • Kort over alle fredede bygninger. På www.plst.dk findes vejledningen: • Lokalplanlægning for bevaringsværdige miljøer i byer og på landet På www.slks.dk findes: • Vejledning i udpegning af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer • En oversigt over udpegninger af nationale kulturmiljøer i ældre byer, nationale industriminder, nationale koldkrigsminder og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig På whc.unesco.org findes: • Retningslinjer for afgrænsning af UNESCOs verdensarvssteder og bufferzonerne omkring disse

4.4 Kirkerne og kirkernes omgivelser

Det er en national interesse, at kirker er markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet, og at kommunerne sikrer [indsynet til og udsynet fra kirker*](#). Den kommunale planlægning skal bidrage til, at beskyttelsesområder omkring kirker er med til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker, ligesom kommunal planlægning skal tage hensyn til kirkerne som del af den danske kulturarv.

By-, Land- og Kirkeministeriet og stiftsøvrigheden varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 15 og naturbeskyttelseslovens § 19.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At den kommunale planlægning tager hensyn til kirkerne som del af den danske kulturarv, da kirkerne er markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet. - At den kommunale planlægning sikrer ind- og udsyn fra kirkerne.	By-, Land- og Kirkeministeriet og stiftsøvrigheden fører tilsyn med følgende: 4.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over kirkebeskyttelsesområder omkring kirkerne, der skal sikre hensynet til kirkerne og det kirkeomgivende kulturmiljø og landskab*. 4.4.2 Hvis kommuner planlægger for ændret arealanvendelse, f.eks. til vindmøller og byudvikling, skal kommunerne tage hensyn til ind- og udsyn fra kirkerne. 4.4.3 Kommuneplaner skal i særlig grad varetage hensynet til kirkeomgivelserne inden for kirkebyggelinjen*, andre udpegede kirkeomgivelser* og hensynet til Provst Exner fredninger*.	På www.kirkenettet.dk findes: Kort over kirkerne, kirkebyggelinjen og fjernbeskyttelsesområder omkring kirkerne samt links til Provst Exner-fredninger

5 Hensyn til nationale og regionale anlæg

Hensyn til anlæg af regional eller national betydning er en overordnet national interesse. Ved anlæg af national og regional betydning forstås anlæg, der er nødvendige for at varetage landsdækkende eller tværkommunale funktioner eller væsentlige nationale interesser. Den nationale interesse består f.eks. i at fastholde og sikre udnyttelsen af regionale eller nationale infrastrukturanlæg, som f.eks. erhvervshavne, lufthavne, statsveje, jernbaner, energiforsyningsnettet og kommunikationssystemer. Det er også en national interesse, at anlæg og arealer tilknyttet til forsvarrets, hjemmeværnets og beredskabets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter og -muligheder fastholdes og sikres.

Den nationale interesse for hensyn til nationale og regionale anlæg er indeholdt i følgende afsnit:

- Erhvervshavne
- Flyvepladser og indflyvningszoner
- Vej- og broanlæg
- Jernbaneanlæg
- Kommunikationssystemer
- Energiforsyningsnettet (gas, brint, el)
- National sikkerhed – Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet

5.1 Erhvervshavne

Erhvervshavne er vigtig infrastruktur, som sikrer forsyning med råstoffer og energi, bidrager til effektiv ind- og udskibning af varer, understøtter den grønne omstilling, stiller arealer til rådighed for produktion, der forudsætter beliggenhed tæt på havnen, og binder landet sammen med færgeruter, som anvendes til både gods- og persontransport.

Planlægningen skal sikre, at havnearealer af national interesse ikke omdannes til andre formål, medmindre det kan sikres, at der etableres passende erstatningsarealer. Det vil blive vurderet i den enkelte konkrete sag, om erstatningsarealer kan anses for passende. Ved vurdering vil der blive lagt vægt på placering og egnethed i forhold til de hensyn, der er lagt til grund for den nationale interesse.

Trafikstyrelsen under Transportministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4, 5 og 26.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At havnearealer af national betydning ikke omdannes til andre anvendelsestyper, medmindre det kan sikres, at der etableres passende erstatningsarealer. • At den kommunale planlægning tager hensyn til landets erhvervshavne, herunder adgangsinfrastrukturen i form af veje, jernbaner, rørledninger mv.	Trafikstyrelsen fører tilsyn med følgende: 5.1.1 Kommuneplaner må ikke være til hinder for en effektiv anvendelse af danske erhvervshavne, som indgår i det Transeuropæiske Transportnetværk (TEN-T), herunder for den adgangsinfrastruktur som er etableret i tilknytning til havnene. 5.1.2 Kommuneplaner skal tage særligt hensyn til havnearealer med specialiserede faciliteter, der er kritiske ift. energiforsyning, containertrafik og grøn omstilling, fx installation af havvind, eller som er udpegede som maritime nødområder. 5.1.3 Kommuneplaner skal bidrage til opretholdelsen af et regionalt net af erhvervshavne til bl.a. forsyning med råstoffer. 5.1.4 Kommuneplaner for havnearealer må ikke være til hinder for opretholdelsen af færgeruter, som binder landet sammen, og som forbinder Danmark med omverdenen. 5.1.5 Kommunerne må ikke planlægge for anvendelse, som hindrer en hensigtsmæssig udnyttelse af dybvandshavnene og de jernbanebetjente havne, som repræsenterer særlige potentialer for intermodal godstransport og militær mobilitet.	På www.trafikstyrelsen.dk findes: • Havneatlas med oversigter og kort relateret til de nævnte tilsyn. Henvisninger til relevante steder i havneatlas (udgivet februar 2024): • TEN-T: Tabel 1 • Energiforsyning: Figur 22 • Containertrafik: Tabel 7 • Havne udpegede som maritime nødområder fremgår af Bekendtgørelse om nødområder og planer herfor • Færgeruter: Figur 15 • Dybvandshavne: Bilag 2 • Jernbanebetjente havne: Figur 37

5.2 Flyvepladser og indflyvningszoner

Det er en national interesse, at der tages hensyn til landets offentligt godkendte [flyvepladser](#)* og andre luftfartsanlæg, der er nødvendige for at varetage landsdækkende og tværkommunale funktioner.

Der må ikke etableres byggeri, anlæg, skovrejsning eller andet, der hindrer hensigtsmæssig brug af offentligt godkendte flyvepladser, eller som vil kunne bringe lufttrafikkens sikkerhed i fare.

Luftfartshindringer, herunder vindmøller, master og bygninger, med en totalhøjde på 100 m eller mere over terræn, som ønskes opført uden for en [indflyvningsplan](#)* til offentlige flyvepladser, skal anmeldes til Trafikstyrelsen. Ligeledes skal luftfartshindringer inden for en indflyvningsplan anmeldes til Trafikstyrelsen, hvis de er 25 m eller mere over terræn. Højdebegrænsninger op til 25 meter er fastsat ved servitutter på matrikler inden for en indflyvningsplan, og der skal ansøges om dispensation hos Trafikstyrelsen for evt. overskridelse af højdebegrænsninger. Flyvesikkerheden kan ligeledes trues af fugle og vildt, og der skal derfor udvises særlig opmærksomhed, når der planlægges nye anlæg, der kan tiltrække fugle og vildt. Det kan f.eks. være grusgrave, spildevandsanlæg, fødevare- eller fiskerivirksomheder, eller udpegning af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, idet vådområder typisk tiltrækker større mængder fugle og vildt.

Ligesom større vandområder, kan større solcelleanlæg også potentielt bringe lufttrafikken i fare i kraft af det blændende genskær, der kan skabes. Der bør derfor også udvises særlig opmærksomhed omkring både placering og udførelse af sådanne anlæg. Der er i luftfartslovgivningen ikke et krav om anmeldelse af påtænkte solcelleprojekter til Trafikstyrelsen, men styrelsen har beføjelser til at handle, såfremt lys- eller lydanlæg, anlæg, der udsender radiobølger, eller andre indretninger, bringer luftfartssikkerheden i fare.

Trafikstyrelsen under Transportministeriet⁷ varetager de nationale interesser.

Tilsynet med de nationale interesser tager bl.a. udgangspunkt i luftfartslovens §§ 64, 65, 67 a og 68, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 og Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014.

7) Ved planlægning i nærheden af militære flyvestationer, se afsnit 5.7 National Sikkerhed – Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At den kommunale planlægning tager hensyn til landets flyvepladser*, lufthavne og andre lufthavnsanlæg, da disse er nødvendige for at varetage landsdækkende og tværkommunale funktioner. - At der i nærheden af flyvepladser, lufthavne og andre luftanlæg ikke etableres byggeri, anlæg eller lignende (hindringer*), der kan hindre hensigtsmæssigt brug af flyvepladser, eller som vil kunne bringe lufttrafikkens sikkerhed i fare. F.eks. ved etablering af større solcelleanlæg, vindmøller, master og andre høje anlæg.	Trafikstyrelsen fører tilsyn med følgende: 5.2.1 Kommuner må ikke planlægge i konflikt med højdebegrænsninger på servitutbelagte områder, indflyvningsplanen til offentligt godkendte flyvepladser, eller andre luftfartsanlæg og militære flyvestationer med civil beflyvning. 5.2.2 Hvis kommunerne planlægger for bebyggelse og anlæg med en højde på op til 25 meter over terræn eller mere inden for indflyvningsplanerne eller med en højde på 100 meter eller mere uden for indflyvningsplanerne, skal kommunen redegøre for: - at projektet er forelagt Trafikstyrelsen forud for den offentlige høring, - at Trafikstyrelsens svar er inddraget i planlægningen, og - at planlægningen er i overensstemmelse med Trafikstyrelsens svar. 5.2.3 Kommuner må kun planlægge for bebyggelse og anlæg, der kan tiltrække fugle, hvis kommunerne redegør for, at der ikke vil være forøget risiko for sammenstød mellem fugle og fly som følge heraf, gældende for lufthavne omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 og Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014.	På www.kort.plandata.dk findes: Indflyvningsplaner Fuglekollision Luftfartsanlæg og respektafstande

5.3 Vej- og broanlæg

Det er en national interesse, at der sker en koordinering mellem den kommunale og den statslige transportplanlægning, og at kommuneplanlægningen udarbejdes under hensyn til den overordnede infrastruktur for veje.

Kommunernes planlægning skal være i overensstemmelse med offentlige investeringer i infrastruktur og transport, så staten ikke pålægges en væsentlig merudgift i forbindelse med drift og udbygning af eksisterende statsveje samt ved nyanlæg.

Det er en national interesse, at kommuneplanlægning for erhvervsområder langs motorveje sikrer, at disse prioriteres til transporttunge virksomheder, som f.eks. [transport- og logistikvirksomheder*](#), da virksomhederne er afhængige af lokaliseringsmuligheder i erhvervsområder med god tilgængelighed til det overordnede vejnet.

Det er en national interesse, at kommunernes planlægning for støjfølsom anvendelse nær statsveje overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, således at det i planlægningen omkostningseffektivt sikres, at f.eks. boliger i fremtiden ikke unødigt støjbelastes. Ved kommunernes planlægning for støjfølsom anvendelse i støjbelastede områder, skal der samtidig ske planlægning for de støjafskærmende foranstaltninger, der skal sikre den fremtidige anvendelse mod støj, så planlægningen understøtter de statslige investeringer i transportinfrastruktur, og så planlægningen ikke medfører væsentlige merudgifter for staten til støjdæmpende foranstaltninger.

Det er en national interesse, at hensynet til eksisterende og mulige fremtidige statslige infrastrukturanlæg varetages i forbindelse med kommunernes planlægning. Eksempelvis vil planlægning for områder til lavbundsgrunde, der kan genoprettes til vådområder, eller energianlæg, f.eks. vindmøller og solcelleanlæg, skulle udarbejdes under hensyn til tilgrænsende overordnet infrastruktur for statsveje. Ved planlægning for solcelleanlæg i nærheden af eksisterende og mulige udvidelser af statsveje, skal kommunerne kunne redegøre for, at gældende vejplanforudsætninger for planlagte nye statsveje og eksisterende statsvejes senere udbygning respekteres, at trafikanternes sikkerhed ikke forringes, og at vejinteresser bliver tilgodeset ved ændringer i spredningskorridorer, faunapassager, hegning, adgangsveje m.v. Arealer udlagt til eksisterende og mulige fremtidige statslige infrastrukturanlæg er typisk uforeneligt med skovrejsning, og sådanne arealer skal derfor udpeges til områder, hvor skovtilplantning er uønsket.

Transportministeriet og Vejdirektoratet under Transportministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med de nationale interesser tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4, 7, 12 og 13, § 11 b, stk. 1, nr. 16, og vejlovens §§ 1, 18, 20, 40 og 41 m.fl.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At kommunernes by- og vejplanlægning sker i samspil med det overordnede vejnet, så der sikres en sammenhængende transportstruktur i landet, hvilket er afgørende for, at personer og gods kan bevæge sig rundt i Danmark. - At kommunernes planlægning tager hensyn til offentlige investeringer i transportinfrastruktur og ikke medfører væsentlige merudgifter for staten. - At erhvervsarealer langs motorveje beholdes transporttunge virksomheder, såsom transport- og logistikvirksomheder, da disse er afhængige af lokaliseringsmuligheder med god tilgængelighed til motorveje. - At kommunernes planlægning af støjfølsom anvendelse forebygger støjgener fra såvel eksisterende som fremtidige statsveje.	Transportministeriet og Vejdirektoratet fører tilsyn med følgende: 5.3.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af eksisterende og mulige fremtidige trafik anlæg i henhold til arealreservationer efter planlovens § 3, vejloven og konkrete projekterings- og anlægslove. Herunder skal kommunen redegøre for sammenhængen mellem de eksisterende og fremtidige statslige vej- og broanlæg⁸ og det fremtidige lokale vejnet. 5.3.2 Kommuneplaner skal være i overensstemmelse med kommunale vejplaner for det fremtidige vejnet. I forbindelse med planlægningen for trafikskabende anvendelser, f.eks. nye byområder, erhvervsområder eller energianlæg skal der redegøres for de mulige vejnetmæssige og trafikale konsekvenser på kommuneveje og statsveje. 5.3.3 At kommuners planlægning for erhvervsarealer langs motorveje og ved disses tilslutningsanlæg skal beholdes transport-, logistik- og andre transporttunge virksomheder. Hvis kommuner planlægger for andre virksomhedstyper på motorvejsnære erhvervsarealer, skal der redegøres for, at der i fremtiden ikke findes behov for at planlægge for transporttunge virksomheder med behov for motorvejsnær lokalisering. I den forbindelse skal kommuner opgøre og vise eksisterende og uudnyttede arealudlæg til transporttunge erhverv samt godtgøre, at kommunale vejplaner understøtter effektiv transportafvikling. 5.3.4 Ved kommuners udlæg af arealer til støjfølsom anvendelse nær statslige vej- og broanlæg⁹, skal disses støjkonsekvenszone fremskrives til planlægningstidspunktet. Udlæg af støjbelastede områder til støjfølsom anvendelse, forudsætter, at der samtidig planlægges for afskærmningsforanstaltninger m.v., der sikrer den fremtidige anvendelse mod støj fra nuværende og fremtidige statslige vej- og broanlæg. Der skal fastsættes rammebestemmelser om etablering af den nødvendige støjafskærmning. 5.3.5 På arealer udlagt til eksisterende og mulige fremtidige statslige infrastrukturanlæg må kommunerne ikke planlægge for formål og anvendelse, der er uforenelig med nuværende og mulige fremtidige statslige infrastrukturinteresser. 5.3.6 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer, at arealer udlagt til eksisterende og mulige fremtidige statslige vejanlæg udpeges til områder, hvor skovtilplantning er uønsket, for at forhindre, at området tilplantes med skov.	På www.kort.plandata.dk findes data og kort over visse statsvejsforhold samt vejinteresseszoner for visse planer for statsveje: Statsveje Vejadgang Adgangsbegrænsning Vejbyggelinjer Vejprojekter Vejinteressezoner Støjkortlægning - statsveje På www.vejdirektoratet.dk findes: Vejledning i lov om offentlige veje På www.mst.dk findes: "Støj fra veje" Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 4, 2007 På www.plst.dk findes: Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (2022), som indeholder anbefalinger til kommunerne om afstand til overordnede statslige veje og jernbaner Vejledning om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land (2024), som indeholder opmærksomhedspunkter til den konkrete planlægning ift. statsvejene

8) Vej- og broanlæg ejet af Sund og Bælt Holding A/S' eller selskabets datterselskaber samt statslige anlægsprojekter under Sund og Bælt Holding A/S anses i denne sammenhæng som statslige vej- og broanlæg.

9) Vej- og broanlæg ejet af Sund og Bælt Holding A/S' eller selskabets datterselskaber samt statslige anlægsprojekter under Sund og Bælt Holding A/S anses i denne sammenhæng som statslige vej- og broanlæg.

5.4 Jernbaneanlæg

Det er en national interesse, at der sker en koordinering mellem den kommunale og den statslige transportplanlægning, og at kommuneplanlægningen udarbejdes under hensyn til den overordnede infrastruktur for jernbaner.

Kommunernes planlægning skal sikre overensstemmelse mellem byudviklingen og offentlige investeringer i infrastruktur og transport, så staten ikke pålægges en væsentlig merudgift i forbindelse med drift og udbygning af eksisterende eller anlæg af nye [jernbaneanlæg](#)*.

Det er en national interesse, at kommunerne ikke planlægger for støjfølsom arealanvendelse omkring jernbaneanlæg, herunder Banedanmarks opstillingsspor og tilhørende arbejdsarealer, medmindre det kan sikres, at de vejledende grænseværdier for støj, som gælder for Banedanmarks anlæg, overholdes. Dette kan eksempelvis ske ved, at kommuneplanlægningen sikrer afstand og afskærmning med ikke støjfølsom bebyggelse op til den støjfølsomme arealanvendelse.

Banedanmarks opstillingsspor og arbejdspladsarealer har særlige beliggenhedskrav. Den geografiske placering af spor og arealer bidrager til sikring af den mest hensigtsmæssige tilgængelighed til jernbanenettet, så drift, vedligeholdelse og fornyelse af jernbanen som samfundskritisk infrastruktur kan udføres logistisk optimalt og omkostningseffektivt for staten.

Kommunen kan gå i dialog med Banedanmark tidligt i planlægningsprocessen for at afklare den konkrete støjbelastning fra Banedanmarks jernbaneanlæg og tilknyttede aktiviteter, når kommunen ønsker udlæg af arealer til støjfølsom anvendelse som f.eks. boliger.

Banedanmark under Transportministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4, 7 og 8, og §§ 15 a og 15 b.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At kommunerne i deres planlægning tager hensyn til de nationale jernbanestrækninger og jernbaneanlæg, herunder opstillingsspor og arbejdspladsarealer, da disse er nødvendige for at drifte, vedligeholde og forny de landsdækkende jernbanestrækninger. - At kommunerne sikrer, at planlægning i nærheden af nationale jernbaneanlæg og -strækninger ikke medfører væsentlige merudgifter for staten, f.eks. ved at placere støjfølsom anvendelse i nærheden af Banedanmarks arbejdsarealer eller opstillingsspor og dermed forhindre en aktuel aktivitet på arealerne i at fortsætte.	Banedanmark fører tilsyn med følgende: 5.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af <u>jernbanestrækninger*</u>- og anlæg, herunder overordnet infrastruktur og arealreservationer efter konkrete projekterings- og anlægslove. 5.4.2 At kommuner ikke planlægger for støjfølsom anvendelse i områderne omkring Banedanmarks jernbaneanlæg, herunder opstillingsspor og arbejdspladsarealer, hvis planlægningen kan medføre en skærpelse af <u>Banedanmarks miljøvilkår*</u>. Tilsynet tager udgangspunkt i en opmærksomhedszone på op til 500 m, og kommunerne skal ved planforslag inden for denne kunne redegøre for, at Banedanmarks miljøvilkår for det enkelte jernbaneanlæg ikke skærpes som følge af planlægningen. Banedanmark vil i den forbindelse se på, om kommunen har forholdt sig til følgende principper, som anbefales anvendt i prioriteret rækkefølge: - at der er sikret passende afstand mellem jernbaneanlæg, herunder opstillingsspor og arbejdspladsarealer, og områder udlagt til støjfølsom arealanvendelse såsom boliger, institutioner, rekreative formål og lign., - at der er planlagt for zoner, som f.eks. fastsætter, at støjfølsom arealanvendelse placeres længst fra Banedanmarks jernbaneanlæg, mens støjafskærmende arealanvendelse placeres tættest på jernbaneanlægget, - at der planlægges for afskærmningsforanstaltninger, såsom opsætning af støjskærme, overdækninger og lign. eller - at der er udarbejdet støjudbredelseskort og/eller supplerende støjmitigeringsiltag, som redegør for, at planlægningen ikke vil medføre skærpede miljøvilkår for Banedanmark.	På www.kort.plandata.dk findes: Banedanmarks jernbaneanlæg, herunder opstillingsspor og arbejdsarealer samt opmærksomhedszoner omkring disse Banedanmarks overordnede jernbanestrækninger inden for hovedstadsområdet (omfattet af Fingerplanen) På www.bane.dk findes: - Eksempler på vejledende materiale i forhold til sikring af Banedanmarks jernbaneanlæg Banedanmarks jernbaneanlæg er omfattet af følgende vejledninger: Vejledning om ekstern støj fra virksomheder Vejledning om støj og vibrationer fra jernbaner

5.5 Kommunikationssystemer

Det er en national interesse, at Danmark har en veludbygget digital infrastruktur, da dette er nødvendigt for at varetage kommunikationsbehovet i hele Danmark. Det er en national interesse, at kommunerne arbejder for god internet- og mobildækning, og at kommuneplanlægningen er med til at sikre den forsyningssikkerhed og forsyningspligt på visse tjenester, som lovgivningen foreskriver.

Digitaliseringsstyrelsen under Digitaliseringsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. § 1, og § 60 a, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v., jf. § 1, og lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. § 2, § 9 f-h, samt lov om radiofrekvenser, jf. § 9, stk. 3, nr. 1.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At den kommunale planlægning understøtter mobil- og bredbåndsdækning, herunder <u>bredbåndsinfrastruktur*</u> såsom mobilmaster, mobilantenner og bredbåndskabler, da disse er nødvendige for at varetage landsdækkende kommunikationsbehov.	Digitaliseringsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 5.5.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer eller redegørelse, der understøtter udbygningen af mobilmaster, mobilantenner og bredbåndsinfrastruktur til mobil- og bredbåndsnettet.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: <u>Fastsatte dækningskrav i frekvensauktionerne fra 2019 og 2021</u> På www.digst.dk findes: <u>Digitaliseringsstyrelsens kort over dækningskrav (Auktioner og udbud)</u> <u>Værktøjskasse for masteområdet</u> <u>Værktøjskasse for graveområdet</u> På www.tjekditnet.dk findes: <u>En oversigt over bredbånd- og mobildækningen lokalt</u> På www.mastedatabasen.dk findes: <u>En oversigt over eksisterende og planlagte antennepositioner</u>

5.6 Energiforsyningsnettet (gas, brint og el)

Det er en national interesse, at energiforsyningsnettet opretholdes og udbygges.

Det er en national interesse, at hensynet til [gas, brint- og eltransmissionsnettet*](#) og eksisterende arealreservationer hertil sikres, og at der kan ske den nødvendige udbygning af infrastrukturen til transmission af energi af hensyn til nyttiggørelse af bl.a. vedvarende energi, som skal tilkobles transmissionssystemerne direkte eller indirekte. Ift. gas og brint omfatter den nationale interesse både arealer til gas- og brinttransmission og til gas- og brintdistributionsanlæg. Energiforsyningsnettet er også en forudsætning for udbygningen af vedvarende energianlæg, og er dermed medvirkende til at sikre produktionen af grøn strøm og reduktion af udledning af drivhusgasser. Vedvarende energianlæg varetages som en selvstændig national interesse, som uddybes i afsnit 3.1 Vedvarende Energianlæg.

Ved planlægning for vindmøller, solcelleanlæg, biogasanlæg, PtX-anlæg, batteriparker og lign. bør kommunerne sikre, at placeringen ikke hindrer udbygning af højspændingsstationer eller udgør en fare for eksisterende eltransmissionsanlæg.

Hensynet til at sikre eltransmissionsanlæg varetages bl.a. igennem [opmærksomhedszoner omkring Energinets eksisterende og kommende kabler, luftledninger og højspændingsstationer*](#). Opmærksomhedszoner bruges som dialogværktøj for at undgå arealkonflikter og sikre den nødvendige udbygning af eltransmissionsnettet, særligt kommende og eksisterende højspændingsstationer samt tilkobling af kabler- og luftledninger til og fra stationerne.

Af hensyn til samtænkning mellem ny arealanvendelse i kommunernes planlægning og arealbehovet for udvidelse af transmissionsnettets højspændingsstationer bør kommunerne inden for opmærksomhedszoner omkring eksisterende og kommende højspændingsstationer inddrage Energinet tidligst muligt i planlægningen.

Energistyrelsen under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5 og 6, bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land, lov om elforsyning, lov om gasforsyning, lov om Energinet samt forordning om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, elsikkerhedsloven og bekendtgørelse nr. 1114 af 18/08/2016 om sikkerhed for udførelse af elektriske anlæg.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: • At kommunernes planlægning tager hensyn til eksisterende og fremtidige gas-, brint- og eltransmissionsanlæg, herunder ilandføring fra havvindmølleparker samt nettilslutning af vedvarende energianlæg og PtX-anlæg mv. • At gas, brint- og eltransmissionsanlæg udvikles som et effektivt og sammenhængende energiforsyningsnet, så forsyningssikkerheden opretholdes, og der sikres arealer hertil. • At kommunernes planlægning tager hensyn til gas- og brintdistributionssystemer.	Energistyrelsen¹⁰ fører tilsyn med følgende: 5.6.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende kort over udpegning af områder over beliggenheden af eksisterende og mulige fremtidige tekniske anlæg og arealreservationer til el-, brint- og gastransmission, herunder udpegninger efter planlovens § 3. 5.6.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, der sikrer hensynet til gas-, brint- og eltransmissionsanlæg, herunder højspændingsstationer, kabler, luftledninger og de eksisterende arealreservationer til elforsyningen. 5.6.3 Kommuner må kun udlægge arealer til bebyggelse og anlæg i eksisterende arealreservationer til elforsyningen, såfremt der er redegjort for, at arealudlægget ikke vil have konsekvenser for elforsyningen. Kommuner skal undgå udlæg af bebyggelse og anlæg inden for 200 meters afstand af gastransmissionsrørledninger, på begge sider af ledningerne, så et acceptabelt risikoniveau ikke overskrides, jf. cirkulære 183/1984. 5.6.4 At kommuners planlægning for vindmøller nær eltransmissionsanlæg tager hensyn til de anbefalede sikkerhedsafstande til høje objekter. Hvis kommuner planlægger for vindmøller i en afstand nærmere end 2 x vindmøllens totalhøjde til gas- og brinttransmissionsanlæg, skal kommunerne redegøre for, at vindmøllerne ikke vil udgøre en fremtidig risiko for transmissionsanlæggene og dertilhørende forsyningssikkerhed. 5.6.5 At kommuners planlægning ikke kommer i konflikt med gas- eller brintdistributionssystemet.	På www.kort.plandata.dk findes: • Kort over arealreservationer til el-, brint- og gastransmissionsnettet samt opmærksomhedszoner i tilknytning hertil • Kort over eltransmissionsnettet inkl. højspændingsstationer og opmærksomhedszoner. Data til at opbygge GIS-systemer kan findes her På www.geodata-info.dk findes: • Kort over gastransmissionsnettet. Data til at opbygge GIS-systemer kan findes her Nærmere information om de anbefalede sikkerhedsafstande ved planlægning nær eltransmissionsanlæg findes i: • Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (VEJ nr. 9317 af 26/01/2022), afsnit 4.7.2

¹⁰⁾ Spørgsmål vedr. punkt 5.6.1-5.6.4 kan rettes til Energinet og spørgsmål vedr. punkt 5.6.5 kan rettes til Evida.

5.7 National Sikkerhed - Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet

Det er en national interesse, at Danmark opretholder den nationale sikkerhed gennem et forsvar, et hjemmeværn og et beredskab, herunder at deres operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter og -muligheder fastholdes og sikres. Samtidig skal Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabets nuværende og fremtidige aktiviteter kunne opretholdes og udvikles i takt med de samfundsmæssige interesser og behov i relation til den nationale sikkerhed.

Forsvarsministeriet har flere anlæg, hvor der er behov for at kunne gennemføre støjende aktiviteter. Kommuners planlægning for støjfølsom arealanvendelse i nærheden af disse anlæg skal ske på en måde, så konflikter forebygges. Kommunerne skal derfor tage hensyn til den nationale sikkerhed i form af Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabets interesser i den kommunale planlægning.

Inden for Forsvaret, Hjemmeværnet og beredskabets arealer må kommunerne ikke foretage udpegninger, hvis formål og anvendelse er uforenelige med deres operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter, herunder eksempelvis særligt værdifulde jordbrugsområder, genopretning af vådområder, kulturhistoriske bevaringsværdier, bevaringsværdigt landskab eller større sammenhængende landskab, skovrejsning og Grønt Danmarkskort. Dette er særligt relevant i forhold til kommuneplanlægning i nærheden af øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, skydebaner, radarstationer og master, flyvestationer, flådestationer, kaserner, depoter, tankanlæg og ledningsanlæg samt sikkerheds- og beskyttelseszoner relateret til disse.

Etablissement- og Terrænkombanden under Forsvarsministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager bl.a. udgangspunkt i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 7 og nr. 12, og § 15 a, bekendtgørelse om sikring af indflyvning til militære flyvepladser, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018, Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014, NATO bestemmelse SDIP-29/2 Selection and Installation of Equipment for the Processing of Classified Information og STANAG 4440 AASTP-01 NATO Guidelines for the Storage of Military Ammunition and Explosives og NATO bestemmelse SDIP-29/2 Selection and Installation of Equipment for the Processing of Classified Information.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: - At Danmark opretholder et forsvær, et beredskab og et hjemmefærn. - At den kommunale planlægning fastholder og sikrer Forsværets, Hjemmefærnets og Beredskabets, operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter samt uddannelsesmuligheder, f.eks. ved planlægning i nærheden af skyde- og øvelsesterræner, radarstationer og radio-/telemaster, flyvestationer, flyvekorridorer*, flådestationer, operationsområder, kaserner, depoter og tankanlæg.	Etablissement- og Terrænkommædoen fører tilsyn med følgende: 5.7.1 Kommuner må ikke planlægge for ny eller intensiveret støjfølsom arealanvendelse inden for støjkonsekvensområderne omkring Forsvarsministeriets skydebaner, øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner eller inden for støjkonsekvensområderne omkring militære flyvestationer, flyvepladser og helikopterlandingspladser. 5.7.2 Kommuner må ikke planlægge for anlæg* og ændret anvendelse, der kan tiltrække fugle, herunder f.eks. udpegning af lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder, i en afstandszone af 13 km fra militære flyvestationer og Flyverkommædoens skyde- og øvelsesområder. 5.7.3 Kommuner må ikke planlægge for bebyggelse og anlæg, der er i konflikt med højdebegrænsninger på servitutbelagte områder eller de generelle højdebegrænsninger, der fremgår af indflyvningsplanerne omkring de militære flyvepladser. Specifikt for militære flyvestationer gælder desuden en generel højdebegrænsning på 152 m (500 fod) over havets overflade inden for et område på 26 km x 37 km (14 sømil x 20 sømil) omkring landingsbanerne. Etablissement- og Terrænkommædoen kan efter en konkret vurdering meddele skærpede restriktioner inden for ovennævnte område. 5.7.4 Kommuner må ikke planlægge for ny eller intensiveret arealanvendelse inden for Forsvarsministeriets flyvekorridorer mellem Flyvestation Skrydstrup og Vadehavet. Dette gør sig eksempelvis gældende for: - boliger, erhverv, skoler, børnehaver, sygehuse og lignende, - sommerhuse, hoteller, campingpladser, ferie- og fritidsanlæg og lignende, - som udgangspunkt bebyggelse i det åbne land. Ovenstående gælder ikke for planlægning inden for de med lyserødt markerede områder inden for flyvekorridorerne, som fremgår af plandata.dk. Kommuner må ikke planlægge for bygninger, anlæg m.v. med en højde på over 80 meter fra terræn inden for Forsvarsministeriets flyvekorridorer mellem Flyvestation Skrydstrup og Vadehavet. 5.7.5 Kommuner må ikke planlægge for vindmøller, bygninger eller andre høje anlæg nærmere end 5 km fra Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, hvis planlægningen er uforenelig med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.	På www.kort.plandata.dk findes kort og data over støjkonsekvensområderne omkring Forsværets, Hjemmefærnets og Beredskabsstyrelsens øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner samt de militære flyvestationer, (jf. punkt 5.7.1 og 5.7.4): Støjzoner omkring militære flyvestationer Støjzoner omkring øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner Forsværet flyvekorridorer mellem Flyvestation Skrydstrup og Vadehavet På www.tinglysning.dk findes: - Forsvarsministeriets ledningsanlæg og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs sirenepositioner, (jf. punkt 5.7.10 og 5.7.13) På www.ejendomsstyrelsen.dk findes: - Yderligere information om planlægning af vindmøller, høje bygninger og anlæg ift. Forsvarsministeriets anlæg m.v.

Tabel fortsat

5.7.6	Kommuner må ikke planlægge for vindmøller, bygninger eller andre anlæg, der er i konflikt med Forsvarsministeriets eller Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs radarovervågning samt radio- og telekommunikation.
5.7.7	Kommuner må ikke planlægge for transformeranlæg og lignende, hvis dette er uforeneligt med Forsvarsministeriets eller Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs radio- og telekommunikation.
5.7.8	Kommuner må ikke planlægge for indskrænkning eller udvidelse af havneanlæg, der er i konflikt med Forsvarsministeriets eller Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs drifts- og operationsmuligheder, herunder adgangsveje til redningsstationer.
5.7.9	Kommuner må ikke planlægge for etablering af forsynings- og distributionsledninger på tværs af Forsvarsministeriets arealer.
5.7.10	Kommuner må ikke planlægge i konflikt med Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs sirenepositioner i det landsdækkende sirenevarslingssystem.
5.7.11	Kommuner må ikke planlægge for nye veje og stier på Forsvarsministeriets arealer, hvis planlægningen er uforenelig med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.
5.7.12	Kommuner må ikke planlægge for nye anlæg eller aktiviteter på Forsvarsministeriets eller Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arealer, hvis planlægningen er uforenelig med operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.
5.7.13	Inden for en radius af 3,5 km fra militære depoter må kommunerne ikke planlægge for boliger, institutioner, erhverv og lignende eller anden infrastruktur, hvis planlægningen ikke respekterer de militære sikkerhedszoner.
5.7.14	Kommuneplaner skal respektere militære sikkerhedszoner og øvrige afstandskrav ved Forsvarsministeriets tankområder og det dertil hørende ledningsanlæg.
5.7.15	Der kan forekomme andre sikkerhedszoner omkring Forsvarsministeriets eller Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs anlæg, som kommunerne kan blive bedt om at tage hensyn til i planlægningen.
5.7.16	Kommuneplaner skal respektere et 100 meters afstandskrav til Forsvarsministeriets klassificerede tekniske installationer.
5.7.17	Inden for Forsvarsministeriets og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arealer må kommunerne ikke foretage udpegninger, hvis formål og anvendelse er uforenelige med operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter, herunder eksempelvis: • udpege arealer til særlig værdifulde landbrugsområder, • udpege arealer til genopretning af vådområder eller udpege umiddelbart tilgrænsende arealer til genopretning af vådområder, • udpege arealer til kulturhistoriske bevaringsværdier, • udpege arealer til ønsket eller uønsket skovrejsning, • udpege arealer til bevaringsværdigt landskab eller større sammenhængende landskab.
5.7.18	Inden for Forsvarsministeriets og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arealer kan kommunerne kun udpege arealer til Grønt Danmarkskort eller fastsætte retningslinjer herfor, såfremt dette er foreneligt med operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter. Ovenstående gælder ikke for områder omfattet af national og international naturbeskyttelseslovgivning.

6 Regler og beslutninger efter planlovens § 3

Det er en national interesse, at regler og beslutninger efter planlovens § 3 efterleves i den kommunale planlægning. Planlovens § 3 vedrører regler, som minister for byer og landdistrikter kan udstede for at varetage landsplanmæssige interesser. Regler efter planlovens § 3 udstedes ofte ved en bekendtgørelse og omtales som et landsplandirektiv.

Et landsplandirektiv kan have detaljerede regler for anvendelsen af ét konkret område, eller det kan være af mere overordnet karakter. Det kan fx fastsætte regler for indholdet af planlægningen for et større sammenhængende område, som fx hele hovedstadsområdet. Selvom tilsynet med udvalgte temaer er fremhævet i denne Oversigt, så er alle landsplandirektiver, udstedt efter § 3 i planloven, i sin helhed omfattet af statens tilsynsforpligtigelser.

Den nationale interesse for regler og beslutninger efter planlovens § 3 er indeholdt i følgende afsnit:

- Fingerplanen
- Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet

6.1 Fingerplanen

Fingerplanen er et landsplandirektiv udstedt efter planlovens kapitel 2 c. Fingerplanen fastlægger de overordnede rammer for den fysiske planlægning i hovedstadsområdet, der udgøres af 34 kommuner. Disse kommuner skal i deres kommune- og lokalplanlægning følge Fingerplanens bestemmelser, principper og arealudpegninger.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager udgangspunkt i Fingerplan 2019 (bekendtgørelse nr. 312 af 28/03/2019 om hovedstadsområdets planlægning).

DEN NATIONALE INTERESSE		TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
BYVÆKST			
Det er en national interesse: - At der i hovedstadsområdet sikres en regional balance i byudvikling. - At den kommunale planlægning i hovedstadsområdet er i overensstemmelse med de overordnede hensyn i Fingerplanen, dvs. fastholdelse af Fingerbystrukturen.		Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.1 Kommuners arealudlæg til byvækst må ikke overstige kommunernes behov inden for den 12-årige planperiode. 6.1.2 Kommuneplaner for kommuner med arealer i såvel byfinger som øvrige storbyområde skal indeholde rækkefølgebestemmelser*, der viser, at der ikke sker en forskydning af byvæksten fra byfingeren til det øvrige hovedstadsområde. 6.1.3 I det ydre storbyområde skal nye arealudlæg til byvækst i landområdet ske i tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzonen. 6.1.4 Nye arealudlæg i det øvrige hovedstadsområde, skal være af lokal karakter* og ske i tilknytning til kommuncentre eller som afgrunding* af andre bysamfund. I landzonelandsbyer kan der i overensstemmelse med planloven kun opføres enkelte bebyggelser inden for landsbyens afgrænsning, fx i form af huludfyldning mellem eksisterende bygninger. 6.1.5 I hovedstadsområdet kan der ikke udlægges nye sommerhusområder og eksisterende sommerhusområder i det øvrige hovedstadsområde skal opretholdes.	På www.kort.plandata.dk findes: Fingerplanens områdetyper - det indre og det ydre storbyområde

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
STATIONSNÆRHEDSPRINCIPPET		
Det er en national interesse: At hovedstadskommuner følger stationsnærhedsprincippet og placerer arbejdsplads- og besøgsintensive funktioner stationsnært, så brugen af den kollektive transport fremmes, og biltrafikkens negative konsekvenser i form af trængsel og luftforurening mindskes.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.6 Inden for det indre og det ydre storbyområde skal byfunktioner, som på grund af arealudnyttelse, arbejdspladstæthed, størrelse eller besøgs mønstre, der har en intensiv karakter, placeres inden for stationsnære områder og fortrinsvis inden for de stationsnære kerneområder samt inden for de særlige lokaliseringsområder, som fremgår af § 13 i Fingerplan 2019. 6.1.7 Hvis kommunerne planlægger for byfunktioner af intensiv karakter inden for de stationsnære områder, men uden for de stationsnære kerneområder, skal kommunerne redegøre for, hvordan der vil blive arbejdet med <u>supplerende virkemidler</u>* med henblik på at sikre trafikale effekter svarende til det stationsnære kerneområde. 6.1.8 Kommunerne kan dog uden videre planlægge for større kontorbyggeri over 1.500 etagemeter i det stationsnære område uden for det stationsnære kerneområde, hvis ét af forholdene beskrevet i § 6, stk. 5, og § 11, stk. 5, i Fingerplan 2019 er gældende. 6.1.9 Kommunernes afgrænsning af de stationsnære områder og de stationsnære kerneområder skal følge Fingerplanens § 6, stk. 2, for det indre storbyområde og § 11, stk. 2, for det ydre storbyområde.	På www.kort.plandata.dk findes: Stationer med stationsnære byggemuligheder samt de særlige lokaliseringsområder.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
DE GRØNNE KILER OG KYSTKILERNE		
Det er en national interesse: • At de sammenhængende grønne kiler med ydre grønne kiler, indre grønne kiler og kystkiler i hovedstadsområdet opretholdes for at sikre nærhed og let tilgængelighed til grønne områder med adgang for alle. • At de grønne kiler forbeholdes almen, ikke bymæssig friluftsanvendelse med mulighed for jordbrugsmæssig anvendelse.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.10 Hovedstadsområdets grønne kiler skal fastholdes og forbeholdes anvendelse til alment tilgængeligt friluftsliv af ikke-bymæssig karakter. 6.1.11 Arealerne i de grønne kiler må ikke overføres til byzone. 6.1.12 Hvor der er overlap mellem grønne kiler og overordnede arealreservationer til transportkorridorer, må arealanvendelse og anlæg til friluftsmål, herunder støjfølsom anvendelse, ikke hindre udnyttelsen af de overordnede reservationer.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Fingerplanens afgrænsninger af de grønne kiler På www.retsinformation.dk findes: • Bekendtgørelse nr. 1087 af 25/06/2022 om ændring af bekendtgørelse om hovedstadsområdets planlægning • Vejledning nr. 9790 af 27/06/2022 om afgrænsning af nye grønne kiler og om nye muligheder for bygninger til almene rekreative formål

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
VIRKSOMHEDER MED SÆRLIGE BELIGGENHEDSKRAV (VSB)		
Det er en national interesse: At de områder, der i Fingerplanen er udlagt til virksomheder med særlige beliggenhedskrav (VSB) og transport- og logistikvirksomheder eller en blanding af disse to, forbeholdes denne anvendelse, og at den kommunale planlægning sikrer de eksisterende virksomheders udviklingsmuligheder inden for disse områder.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.13 I områder udlagt til VSB må kommunerne ikke planlægge for nye virksomheder i lavere miljøklasser end 6. 6.1.14 I områder udlagt til transport- og logistikvirksomheder må kommunerne ikke planlægge for nye virksomheder i lavere miljøklasser end 5 og/eller anden anvendelse end det tiltænkte. Tilsvarende gælder for de områder, der er udlagt til både VSB og transport- og logistikvirksomheder. 6.1.15 Kommunerne må ikke udlægge arealer til miljøfølsom anvendelse i nærheden af områder udlagt til VSB og/eller til transport- og logistikvirksomheder, såfremt det kan påvirke udnyttelsen af områderne til disse formål.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Arealer forbeholdt VSB og transport- og logistikvirksomheder

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
TRANSPORTKORRIDORER		
Det er en national interesse: At transportkorridorerne fastholdes til strækingsanlæg til brug for hovedstadens trafikbetjening og energiforsyning samt til tekniske anlæg, der har en direkte tilknytning til disse infrastruktur-anlæg.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.16 Kommunerne skal friholde transportkorridorerens landzonearealer for udlæg til permanent bebyggelse* og anlæg, der ikke tjener transportkorridorformål*, bortset fra bebyggelse og anlæg, som er nødvendig for driften af landbrugsejendomme. 6.1.17 Kommunerne skal friholde transportkorridorerens byzonearealer for ny intensiveret arealanvendelse og for bebyggelse og anlæg, der vil stride mod konkrete infrastrukturformål.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Transportkorridorer På www.retsinformation.dk findes: Vejledning nr. 50 af 24/06/2011 om administration af transportkorridorerne i hovedstadsområdet På ww.plst.dk findes: En vejledende udtalelse om transportkorridorerne

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
ROSKILDE LUFTHAVN OG KASTRUP LUFTHAVN		
Det er en national interesse: • At de langsigtede udviklingsmuligheder for Københavns Lufthavn, Kastrup, og for Københavns Lufthavn, Roskilde, fastholdes.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.1.18 Kommunernes planlægning skal respektere støjrestriktions- og støjkonsekvensområderne omkring Københavns Lufthavne i Kastrup og i Roskilde. 6.1.19 Kommunernes planlægning skal overholde bestemmelserne for planlægning inden for støjrestriktions- og støjkonsekvensområderne omkring Københavns Lufthavne i Kastrup og i Roskilde.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: • Støjrestriktions- og støjkonsekvensområderne omkring Københavns Lufthavn og Roskilde Lufthavn. Se også kortbilag T.1 og kortbilag U i Fingerplanen

6.2 Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet

Detailhandlen i hovedstadsområdet er reguleret via et landsplandirektiv udstedt i medfør af planlovens § 3, stk. 1, og § 5 m, stk. 4. Landsplandirektivet har til formål at fastlægge detailhandelsstrukturen i hovedstadsområdet i form af bymidter, bydelscentre og aflastningsområder. Landsplandirektivet gælder de 34 kommuner i hovedstadsområdet, og henviser i dets bestemmelser til den til enhver tid gældende fingerplan.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen under By-, Land- og Kirkeministeriet varetager den nationale interesse.

Tilsynet med den nationale interesse tager udgangspunkt i Fingerplanen og bekendtgørelse nr. 1488 af 11/12/2018 om landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
Det er en national interesse: At der i hovedstadsområdet sikres en regional balance i detailhandelsudviklingen, herunder en stærk sammenhæng mellem detailhandelsudviklingen, byudviklingen og eksisterende trafiksystemer og infrastruktur.	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende: 6.2.1 Kommuneplaner er overensstemmelse med landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet.	På www.kort.plandata.dk findes kort over: Udpegede aflastningsområder i landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet På www.retsinformation.dk findes: Bekendtgørelse nr. 1488 af 11/12/2018 om landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet

Bilag 1 - definitionsliste

Definitioner vedrørende kapitel 1 om vækst og erhvervsudvikling

PRODUKTIONS-, TRANSPORT- OG LOGISTIKVIRKSOMHEDER		Tilbage til afsnit 1.1
Konsekvensområder omkring erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder og transport- og logistikvirksomheder	Ifølge planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 26, skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af konsekvensområder omkring erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder og transport- og logistikvirksomheder. Et konsekvensområde kan fastsættes som en fast grænse på f.eks. 500 m eller efter en konkret vurdering af, hvilken forureningsbelastning de pågældende virksomheder har og virksomhedernes udviklingsbehov.	
Miljøfølsom arealanvendelse	Ved miljøfølsom anvendelse menes her (by)funktioner, som er følsomme over for forurening/gener i form af støj, lugt, støv og anden forurening. Miljøfølsom anvendelse kan f.eks. være boliger, institutioner, kontorer og rekreative formål.	
Opmærksomhedszone omkring produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse	I relation til produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse skal opmærksomhedszonen forstås som den zone omkring virksomhederne, hvor planmyndighederne skal være særligt opmærksomme på virksomhedernes eventuelle eksterne miljøpåvirkning, såsom støj, lugt, støv eller anden luftforurening. Plan- og Landdistriktsstyrelsen benytter denne opmærksomhedszone ved tilsyn med den kommunale planlægning i områderne omkring produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse.	
Produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse	Produktionsvirksomheder er i planlovens § 11 a, stk. 12, defineret som: ”Ved produktionsvirksomheder forstås virksomheder omfattet af bekendtgørelse nr. 1458 af 12. december 2017 om godkendelse af listevirksomhed, bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg, som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, bekendtgørelse om virksomheder, der forarbejder emner af jern, stål eller andre metaller, som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, eller virksomheder anført på bilag 1 til bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Husdyrbrug er ikke omfattet af begrebet produktionsvirksomheder.” En produktionsvirksomhed anses for at være af national interesse, når der enten er væsentlige investeringer knyttet til virksomhedens beliggenhed, og den bidrager væsentligt til at skabe vækst, udvikling og arbejdspladser, eller til infrastrukturer eller forsyningskæder. Den nationale interesse omfatter også transport- og logistikvirksomheder. Plan- og Landdistriktsstyrelsen foretager altid en konkret vurdering af, hvornår en produktionsvirksomhed eller en transport- og logistikvirksomhed er af national interesse, dog tages der udgangspunkt i en liste, der er udarbejdet på baggrund af en kvantitativ filtrering af data fra DMA og CVR. Listen over produktionsvirksomheder og transport- og logistikvirksomheder af national interesse	

VIRKSOMHEDER MED SÆRLIGE BELIGGENHEDSKRAV, HERUNDER RISIKOVIRKSOMHEDER

[Tilbage til afsnit 1.2](#)

Risikomyndigheder	Ved risikomyndigheder forstås følgende myndigheder, jf. risikobekendtgørelsens § 4, nr. 19 (bek. nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer): a) Kommunalbestyrelsen, når den er godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter miljøbeskyttelsesloven (miljømyndighed), godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter beredskabsloven og tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. b) Miljøstyrelsen, når den er godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter miljøbeskyttelsesloven (miljømyndighed). c) Arbejdstilsynet som den myndighed, der fører kontrol med arbejdsmiljøet efter lov om arbejdsmiljø, og herunder, når Arbejdstilsynet er afgørelses- og tilsynsmyndighed efter bekendtgørelse om kontrol med arbejdsmiljøet ved risiko for større uheld med farlige stoffer. d) Politiet, når politiet er tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. e) Justitsministeriet, når justitsministeren er tilladelsesmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. f) Beredskabsstyrelsen i godkendelsessager efter beredskabsloven, hvor den fastsætter vilkår, jf. § 6, stk. 2 og 3, og når Beredskabsstyrelsen er tilsynsmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. g) Sikkerhedsstyrelsen, når den er tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler.
Sikkerhedsafstand	Ved sikkerhedsafstand forstås den afstand inden for hvilken, der er begrænsninger for menneskers tilstedeværelse.
Sikkerhedsafstand fra en risiko-virksomheder	For at forebygge større uheld skal der ved planlægning omkring risikovirksomheder iagttages en sikkerhedsafstand: Inden for en afstand af 500 m eller en større passende sikkerhedsafstand fra en risikovirksomhed skal planmyndigheden således inddrage risikoen for større uheld i planlægningen, jf. bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder.
Større uheld	Større uheld er i risikobekendtgørelsen (bek. nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer), defineret som en hændelse, f.eks. udslip, brand eller eksplosion, af større omfang, som skyldes ukontrollerede hændelsesforløb under driften af en risikovirksomhed, og som straks eller senere medfører alvorlig fare for menneskers sundhed eller miljøet i eller uden for virksomheden, og hvori et eller flere farlige stoffer indgår.

JORDBRUG OG STORE HUSDYRBRUG

[Tilbage til afsnit 1.3](#)

Store husdyrbrug	Ved store husdyrbrug forstås husdyrbrug, der er miljøgodkendt efter husdyrbrugslovens §§ 12 eller 16 a, eller efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Et stort husdyrbrug er et brug på 500 dyreenheder og derover. Med revisionen af planloven i 2017 blev der åbnet op for muligheden for at etablere større og potentielt industrilignende husdyrproduktioner for at støtte udviklingen mod større husdyrbrug og øget behov for sikkerhed for fremtidige udvidelser samt øgede påvirkninger af omgivelserne. Udpegningsen i kommuneplanerne af positivområder til store husdyrbrug skal være med til at imødekomme denne udvikling.
Særlig værdifulde landbrugsområder	Ved særlig værdifulde landbrugsområder forstås områder, der ud fra bonitetsbetragtninger har høj dyrkningsværdi og derfor er særlige gode for landbrugsbedrifter, men det kan også f.eks. være områder med stor husdyrtæthed, mange investeringstunge ejendomme, biogasanlæg, mange ejendomme med økologisk eller anden specialiseret produktion og områder med mange gartnerier samt områder med gode vilkår for kunstvanding. Udpegningsen af særligt værdifulde landbrugsområder er således ikke nødvendigvis tæt koblet med jordens dyrkningskvalitet. Adgang til f.eks. vand og veje samt allerede foretagne investeringer er også vigtige parametre for placeringen.

Definitioner vedrørende kapitel 2 om natur- og miljøbeskyttelse

NATURBESKYTTELSE

[Tilbage til afsnit 2.1](#)

Væsentlig påvirkning af internationalt beskyttede arter	Arter der fremgår af EU's Habitatdirektiv bilag IV er omfattet af en streng beskyttelse. Bilag IV-arter må ikke indfanges eller slås ihjel, og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op. Alle fugle, som er naturligt forekommende i den danske natur, er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet og er herved beskyttede. Fuglene må ligesom bilag IV-arterne ikke indfanges eller dræbes, og der er også forbud mod forsætteligt at forstyrre fugle til skade for arten eller bestanden samt at ødelægge æg og reder. Ovenstående uddybende forklaring har til formål at tydeliggøre, at redegørelseskravet i tilsynspunkt 2.1.2 omfatter mere end en redegørelse for planens påvirkning på bilag IV-arter.
Planlægningsforbuddet i planhabitatbekendtgørelsen	Planlægningsforbuddet følger af planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 2 (bek. nr. 1383 af 26/11/2016). Planlægningsforbuddet omfatter forbud mod, at der i Natura 2000-områder planlægges for en række forhold, som er oplistet i planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1-3. Planlægningsforbuddet omfatter planlægning for: • udlæg af nye arealer til byzone eller sommerhusområde, • nye større vejanlæg eller sideanlæg, og • nye eller væsentlige udvidelser af andre trafikplanlægning, tekniske anlæg og lign. Planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 3 og 4, indeholder undtagelser fra planlægningsforbuddet. Ministerens for landdistrikter har mulighed for i særlige tilfælde at tillade fravigelse af planlægningsforbuddet, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 5.

LAVBUNDSAREALER – REDUKTION AF NÆRINGSSTOFUDLEDNING TIL VANDMILJØET		Tilbage til afsnit 2.2
Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder	Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, er udpeget af kommunen. Disse lavbundsarealer vil kunne genoprettes ved genskabelse af det naturlige vandstands niveau, hvor der vil blive fjernet kvælstof ved denitrifikation (nitratfjernelse).	
GRUNDVAND		Tilbage til afsnit 2.3
Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) udpeges af staten. Områderne har til formål at fastlægge en administrativ ramme for den målrettede grundvandsbeskyttelse rettet mod de almene vandforsyningsboringers nærområde. Inden for BNBO kan risikoen for forurening af miljøfremmede stoffer i drikkevandet være øget, som følge af begrænset transporttid af en eventuel forurening til boringen, højere koncentrationer grundet manglende opblanding og under særlige geologiske og/eller hydrologiske forhold øget grundvandsdannelse, som følge af sænkning af grundvandets trykniveau. BNBO afgrænses på jordoverfladen, hvorunder vandet, der strømmer til boringen, har en transporttid på ét år. BNBO kan således forstås som et étårs indvindingsopland.	
Grundvandstruende arealanvendelse	Grundvandstruende arealanvendelse er enhver arealanvendelse, som muliggør placeringen af virksomhedstyper og anlæg, som har aktiviteter, der kan medføre oplag, håndtering, anvendelse eller fremstilling af organiske eller uorganiske produkter, som indeholder mobile stoffer, dvs. forureningskomponenter, der på grund af manglende binding, nedbrydning eller omdannelse kan udvaskes til grundvandet.	
Indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD (IOL)	Indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD (IOL) udpeges af staten. Hver almen vandforsyning har mindst ét indvindingsopland udpeget. Under indvindingsoplandende strømmer grundvandet til en given almen vandforsyningsboring. Indvindingsoplandene afgrænses på baggrund af beregninger fra grundvandsmodeller og anses som en visning af naturfaglige resultater. Indvindingsoplandet afgrænses ved 200 års transporttid for vandpartiklerne om at nå boringen. Dertil tillægges en bufferzone på 300 meter omkring alle almene vandforsyningsboringer.	
Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)	Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) udpeges af staten. Områderne er udpeget med et ønske om at reservere en grundvandsressource af god kvalitet og i tilstrækkelig mængde til at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning.	
OVERSVØMMELSE OG EROSION		Tilbage til afsnit 2.3
Afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion	Afværgeforanstaltninger kan f.eks. være kystbeskyttelse, håndtering af havvand, nedbør og vandløb eller særlige krav til bebyggelsens placering, udformning, sokkelkote, m.v.	
Erosion	Erosion på en kyststrækning kan forenklet beskrives ved, at sedimenttransporten fører mere sand/sediment væk fra kysten, end den tilfører. Der kan også forekomme erosion ved åer og søer.	

Fare for oversvømmelse og/eller erosion	Fare forstås her som den statistiske sandsynlighed for, at der kommer en stormflod af en bestemt styrke, f.eks. en 100-års stormflod samt omfanget af oversvømmelsen og erosionen, som denne stormflod medfører. Fare vises på farekort. Farekort viser omfang og størrelse af oversvømmelse eller kysterosion for enten en historisk eller statistisk hændelse, f.eks. udbredelse af oversvømmelsen og vandets dybde under stormfloden Bodil eller tilbagerykning af kysten ved en 100-års stormflod på strækningen nordøst for Hundested. Farekortene viser med blå farve, hvilke områder der bliver oversvømmet ved forskellige, modellerede stormflodsscenarier. De giver også en indikation af, hvor højt vandet kommer til at stå. Farekort med brun farve viser, hvilke områder, der eroderer ved forskellige modellerede stormflodsscenarier. Staten stiller farekort til rådighed, og data bliver bl.a. tilgængelig på kystplanlaegger.dk.
Risiko	Risiko forstås her som kombinationen af to faktorer, som er fare og sårbarhed for erosion og/eller oversvømmelse. Risiko = fare x sårbarhed. Ved denne definition forstås sårbarhed som håndgribelige og uhåndgribelige værdier, der kan gå tabt eller tage skade ved oversvømmelse eller erosion.

Definitioner vedrørende kapitel 3 om klimabeskyttelse

FANGST, RØRFØRT TRANSPORT OG GEOLOGISK LAGRING AF CO ₂		Tilbage til afsnit 3.3
Påtænkt etablering af anlæg til fangst, transport og lagring af CO₂	Områder, hvor der påtænkes etablering af anlæg til fangst, transport og lagring af CO ₂ , omfatter bl.a. områder, hvor Energistyrelsen har meddelt tilladelse til etablering af anlæg til fangst, transport og lagring af CO ₂ eller på anden vis har kendskab til, at der påtænkes etablering af sådanne anlæg, herunder fx gennem tilkendegivelse fra projektjere eller ved høring fra andre myndigheder. Kort og GIS-data over meddelte tilladelser til efterforskning- og lagring af CO ₂ findes på www.kort.plandata.dk og www.ens.dk .	
LAVBUNDSAREALER – REDUKTION AF DRIVHUSGASSER (CO ₂)		Tilbage til afsnit 3.4
Kulstofrige lavbundsarealer	Kulstofrige lavbundsarealer (> 6 % kulstof) er kortlagt på landsplan. Udtagning af kulstofrige lavbundsarealer bidrager til at mindske landbrugets udledning af drivhusgasser (CO ₂). Arealerne vil kunne genoprettes ved genskabelse af det naturlige vandstands niveau efter en konkret vurdering af det enkelte områdes egnethed.	
Potentiale for udtagning og vådgøring af klimahensyn	Ved vurdering af potentialet for udtagning af kulstofrige lavbundsarealer lægges bl.a. vægt på det tekniske potentiale for udtagning og vådgøring af kulstofrige lavbundsarealer og potentialet for omkostningseffektivt (CO₂-effekt pr. krone) ved eventuel udtagning og vådgøring. Kommunerne kan med fordel rette henvendelse til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i forbindelse med udarbejdelse af planforslag på arealer, der fremgår af Aarhus Universitets kort over kulstofrige lavbundsarealer (kulstof2022-kortet).	

Definitioner vedrørende kapitel 4 bevarelse af kulturarv og landskaber

LANDSKAB OG GEOLOGI		Tilbage til afsnit 4.1
Bevaringsværdige landskaber	Bevaringsværdige landskaber udpeges af kommunen. Det er karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet, som ønskes beskyttet og evt. forbedret. Bevaringsværdige landskaber repræsenterer et værdifuldt samspil mellem natur- og kulturgrundlag og a visuel landskabsoplevelse. De knytter sig til landskaber, som typisk omfatter åse, dale, bakker, skove, sø- og kystområder og er generelt friholdt for andet bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri.	
Herregårds- eller godslandskab	Herregårds- og godslandskaber er generelt kendetegnet af store, åbne dyrkningsflader med meget begrænset bebyggelse, omkransende skovområder, diger, indslag af enkeltstående træer, mindre træbevoksninger og naturarealer samt alléer. De natur- og landskabsmæssige bevaringsværdier indgår i et samspil med de kulturhistoriske værdier omkring selve hovedbygningen, parkanlæg, avlsbygninger mv. Ministeren for Grøn Trepert vil ved planlægning for vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber i bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber vurdere, om der er tale om et landskab af en "særlig kvalitet" eller om der af andre grunde vurderes at være tale om et værdifuldt landskab af national interesse. Vurderingen af, om et herregårds- eller godslandskab er af "en særlig kvalitet", beror på en konkret og samlet vurdering af de faktiske forhold, sjældenhed, kvalitetskriterier, visuelle oplevelser og bevaringstilstand i det pågældende landskab, herunder sammenhængen mellem naturgrundlaget, kulturgrundlaget og de visuelle kvaliteter.	
Landskabskaraktermetoden	Landskabskaraktermetoden afdækker landskabernes karakteristika og særlige oplevelsesmuligheder, tillige med deres tilstand og sårbarhed over for ændringer. Dette anvendes til at sikre de landskabelige bevaringsværdier, herunder større sammenhængende områder på tværs af kommunegrænser. Landskabskaraktermetoden består af fire faser: kortlægning, vurdering, strategi og implementering. Metoden anbefales som baggrunden for både kommuneplanlægningen og den efterfølgende forvaltning af de landskabelige interesser. Hvis kommunen har udarbejdet en landskabsanalyse efter landskabskaraktermetoden, skal områder med vurderingen "beskyt" som udgangspunkt udpeges som bevaringsværdige landskaber. De beskyttede landskaber omfatter: 1) Alle kommunens særligt karakteristiske områder. 2) Alle områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder og 3) Alle kystforlande.	
Nationale geologiske interesseområder	Nationale geologiske interesseområder er udpeget af staten, og kan derfor ikke reduceres af kommunerne. De geologiske lokaliteter rummer særlige karakteristiske geologiske formationer, der illustrerer landets geologiske udvikling og processer, og har fundamental betydning for forståelsen af Danmarks geologiske udvikling. De ca. 200 områder har ikke alene værdi for forskning og undervisning, men også for turismen. Udpegningen skal sikre, at de nationale geologiske værdier indgår med stor vægt i planlægningen af det åbne land.	
Nationale kystlandskaber	Nationale kystlandskaber er udpeget af staten, og kan derfor ikke reduceres af kommunerne. De geologiske, geomorfologiske og kystdynamiske interesseområder består af 99 nøgleområder for iagttagelse af processer, former og aflejringer i kystzonen, som har betydning for forståelsen af kystzonens opbygning og tilblivelse. Lokaliteterne belyser det samlede danske kystlandskab og alle de forskelligartede processer, der har medvirket ved kystlandskabets udvikling. Foruden den nationale interesse vil mange af lokaliteterne have international interesse.	
Større sammenhængende landskaber	De større sammenhængende landskaber er oplevelsesrige landskabsstrøg, hvor det er muligt, at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er domineret af by eller større tekniske anlæg. Større, sammenhængende landskaber kan skabe sammenhæng mellem de bevaringsværdige landskaber på steder, hvor det giver god mulighed for udsigts- og landskabsoplevelser. I de udpegede områder vil f.eks. byudvikling, kraftvarmeverker og andet større byggeri, vindmøller, antenner, master, skorstene, højspændingsanlæg og biogasanlæg typisk stride mod kvaliteterne.	

KYSTNÆRHEDSZONEN

[Tilbage til afsnit 4.2](#)

Ferie- og fritidsanlæg	Ferie- og fritidsanlæg omfatter feriehoteller, feriecentre, campingpladser, herunder pladser med stationært opstillede vogne og autocamper-pladser, vandrehjem, lystbådehavne, og større aktivitetsanlæg såsom golfbaner, sommerlande og lign., jf. lovbemærkninger til planlovens § 5 b, og vejledning om planlægning i kystområderne. Ifølge bemærkningerne skal placering af sådanne nye anlæg eller større udvidelser af eksisterende anlæg eller ændret anvendelse af anlæg ske ud fra strategiske overvejelser baseret på reelle behov og realistiske forventninger om udviklingen i den regionale og lokale turisme. Anlæggene skal placeres, så de indgår i samspil med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, så de nye (ændrede) anlæg øger områdets attraktionsværdi og bidrager til forbedring af den lokale service og de lokale beskæftigelsesmuligheder. Nyanlæg må ikke placeres som enkeltanlæg, der opsplitter ubebyggede kyststrækninger.
Kystnærhedszonen	Kystnærhedszonen er fastlagt i planloven og dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. tre km ind i landet, dog med lokale variationer. Kystnærhedszonen omfatter landzone og sommerhusområder i kystområderne, jf. planlovens § 5 a, stk. 3, og kystnærhedszonen fremgår af kortbilaget til loven.
Udviklingsområder	Udviklingsområder er i planlovens § 5 b, stk. 2, defineret som "områder i kystnærhedszonen, uden særlige landskabs- natur- eller miljøinteresser". Det er ministeren for landdistrikter, der efter ansøgning fra kommunalbestyrelser kan udpege udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvis udviklingsområderne ikke omfatter arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser, jf. planlovens § 5 b, stk. 2. Udviklingsområder vil blive fastlagt gennem et landsplandirektiv. Betingelserne for udviklingsområder fremgår af bekendtgørelser om udviklingsområder i kystnærhedszonen. Betingelserne omfatter blandt andet, at udviklingsområder ikke kan omfatte arealer til Grønt Danmarkskort. Udpegningen som udviklingsområde bortfalder fem år efter bekendtgørelsens ikrafttræden, hvis kommunen ikke forinden har udpeget udviklingsområdet ved kommuneplanlægning.

KULTURARV

[Tilbage til afsnit 4.3](#)

Bevaringsværdige bygninger	En bygning er bevaringsværdig, når den er optaget som bevaringsværdig i en kommuneplan eller omfattet af et forbud mod nedrivning i en lokalplan eller byplanvedtægt, jf. § 17 i bygningsfredningsloven, og § 15, stk. 2, nr. 14, i planloven.
Bufferzone for UNESCOs verdensarvssteder	Ved bufferzone forstås et nærmere defineret areal omkring et sted, der er optaget på UNESCOs verdensarvsliste. Bufferzonen tilføjer en ekstra beskyttelse omkring verdensarvsstedet. Der skal redegøres for bufferzonen i forbindelse med ansøgning om optagelse på Verdensarvslisten, jf. konvention af 16. november 1972 om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv og Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention, §§ 99-107.
Beskyttede fortidsminder	Ved beskyttede fortidsminder forstås følgende, såfremt ejeren har modtaget meddelelse om deres tilstedeværelse, jf. museumslovens § 29 e, bilag 1, kapitel 2: mølleanlæg, dæmninger, bro- og vejanlæg, stenvolde, stenrækker, bebyggede voldsteder og værfter, helligkilder, kanaler, anlæg ved eller i søer, åer og moser, bopladser, fortidsminder omfattet af kapitel 1, som ikke er synlige i terrænet, sten og træer, hvortil der er knyttet folketro, historisk overlevering eller kulturhistorisk tradition, krigergrave, mindesmærker, sten- og jorddiger, agerspor, fangstgruber, sten og grenkast, fortidsminder omfattet af kapitel 1, som er opført i år 1865 eller senere samt øvrige kulturhistoriske anlæg, konstruktioner og sammenhænge, der af kulturministeren vurderes væsentlige at sikre som fortidsminde.

Fredede bygninger	Kulturministeren kan frede bygninger af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, jf. § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. For fredede bygninger gælder det bl.a., at alle bygningsarbejder, der går ud over almindelig vedligeholdelse, kræver tilladelse fra kulturministeren, jf. § 10 i bygningsfredningsloven. Det er Slots- og Kulturstyrelsen, som på vegne af kulturministeren administrerer bygningsfredningsloven.
Kulturarvsareal	Et kulturarvsareal er et kulturhistorisk interesseområde med skjulte fortidsminder. Kulturarvsarealer er ikke fredede.
Kulturhistoriske bevaringsværdier	Kulturhistoriske bevaringsværdier omfatter i princippet alle menneskeskabte strukturer og anlæg af en vis alder, der tillægges historisk, arkitektonisk eller miljømæssig værdi. I kommuneplanlægningen kan begrebet anvendes som en kategori, der kan rumme alle elementer og sammenhænge, der ikke falder ind under definitionen på "kulturmiljø".
Kulturmiljø	Ved et kulturmiljø forstås her et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Kulturmiljøer kortlægges af kommunerne og fremgår af kommuneplanerne.
Særligt velbevarede industrihavne	Slots- og Kulturstyrelsen har kortlagt syv havne, der rummer vidnesbyrd af national betydning om industrisamfundets historie: Københavns Havn – Frihavnen, Aarhus Havn, Esbjerg Havn, Odense Havn, Svendborg Havn, Næstved Havn og Faxe Havn, jf. publikationen "Industrisamfundets havne 1840-1970. Bygninger, miljøer og bevaringsværdier på danske havne", 2008.

KIRKERNE OG KIRKERNES OMGIVELSER

[Tilbage til afsnit 4.4](#)

Ind- og udsynet fra kirker	Ind- og udsynet fra kirker betegnes ofte også som kirkernes fjernzone eller fjernomgivelser og omfatter primært det åbne landskab omkring kirkerne, der sikrer, at kirkerne kan ses på lang afstand og optræder som markante kendingsmærker i landskabet. Men der kan også forekomme ind- og udsyn fra bebyggede strukturer (f.eks. byer) eller bebyggelser. I disse områder vil det primært være større anlæg, der kan være i konflikt med ind- og udsynet til kirker. Det gælder f.eks. vindmøller, master, store erhvervsbygninger eller råstofgrave. Kirkernes fjernzoner er ofte udpeget i kommuneplanerne på baggrund af udpegnings i de tidligere regionplaner.
Kirkebyggelinjen	Kirkebyggelinjen fremgår ved Naturbeskyttelseslovens § 19. Byggelinjen skal sikre, at der i en zone på 300 meter målt fra kirkebygningen, ikke opføres bebyggelse på over 8,5 m, som kan virke skæmmende på kirken. Ved kirkebyggelinjen forstås en byggelinje, der er knyttet til alle kirker, der ikke er omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen. Kirkebyggelinjen kan både omfatte arealer, som er bebyggede- og ubebyggede fx kirkegård, sportsplads eller andet åbent areal. Bestemmelsen gælder i landzone, byzone og i sommerhusområder. Det er de faktiske, fysiske omgivelser, der er afgørende for, om der er en kirkebyggelinje omkring en kirke og ikke de planlægningsmæssige forhold.
Provst Exner-fredninger	Ved Provst Exner-fredninger forstås her fredninger, der beskytter de nære omgivelser omkring kirkerne.
Udpegede kirkeomgivelser	Udpegede kirkeomgivelser fremgår af deklarationer, aftalekirker, regionplaner og/eller kommuneplaner. De udpegede kirkeområder omhandler: nærzone omkring kirken, kirkens nære omgivelser, kulturmiljø omkring kirken, kirkebeskyttelsesområde, kirkebeskyttelseszone, m.fl. Hensigten med udpegningsen er at bevare det kirkeomgivende kulturmiljø eller landskabsrum, der bidrager til at sikre kirkens placering eller synlighed i byen eller landskabet, og kirkens sammenhæng til byens øvrige bygninger og anlæg.

Definitioner vedrørende kapitel 5 hensynet til nationale og regionale anlæg

FLYVEPLADSER OG INDFLYVNINGSZONER		Tilbage til afsnit 5.2
Flyveplads (Aerodrome)	Et bestemt område på land eller vand (omfattende bygninger, installationer og udstyr) beregnet til anvendelse helt eller delvis ved landing, start og manøvrering af luftfartøjer.	
Hindring (Obstacle)	Enhver fast, midlertidig eller permanent, eller flytbar genstand eller dele heraf, der befinder sig på et område, som er beregnet til luftfartøjers manøvrering på jorden eller gennemskærer en nærmere angivet flade, hvis formål er at beskytte luftfartøjer under flyvning.	
Indflyvningsplaner (Hindringsbegrænsende flader (Obstacle limitation surfaces))	Flere flader etableret omkring en flyveplads med det formål at skabe hindringsfrihed for luftfartøjers manøvrering i forbindelse med start og landing.	
VEJ- OG BROANLÆG		Tilbage til afsnit 5.3
Transport- og logistikvirksomheder	Transport- og logistikvirksomheder beliggende i de motorvejsnære erhvervsområder omfatter virksomheder, hvis udviklingsmuligheder er afhængige af god tilgængelighed til det overordnede vejnet, og som primært genererer godstransport, der så vidt muligt skal ledes uden om bymæssig bebyggelse. Der er samtidig tale om virksomheder med behov for bygninger til lager, oplagsplads, rangerområder m.v., som gør dem pladskrævende.	
JERNBANEANLÆG		Tilbage til afsnit 5.4
Banedanmarks jernbaneanlæg	Banedanmarks jernbaneanlæg omfatter opstillingsspor og arbejdspladsarealer, herunder infrastrukturbaser, standpladser, påsætningssteder, mødesteder, lagre og omlæssepladser.	
Banedanmarks jernbanestrækninger	Banedanmarks jernbanestrækninger er infrastrukturstrækninger, der anvendes kommercielt af jernbanevirksomhederne til passager- og gods-transport.	
Banedanmarks miljøvilkår	Banedanmarks jernbaneanlæg har vejledende støjgrænseværdier på 70/70/70 dB og er i miljøklasse 6/7. Banedanmarks jernbaneanlæg har særlige beliggenhedskrav, og er oftest lokaliseret i nærheden af stationerne af hensyn til sikring af mulighederne for optimal drift, vedligeholdelse og fornyelse af jernbanen.	

Opmærksomhedszonen omkring jernbaneanlæg	Opmærksomhedszonen på 500 meter omkring Banedanmarks jernbaneanlæg benyttes som udgangspunkt ved Banedanmarks tilsyn med den kommunale planlægning. Inden for opmærksomhedszonen skal planmyndigheden være særligt opmærksom på at inddrage hensynet til jernbaneanlæggene i planlægningen, herunder varetagelse af eventuelle eksterne miljøpåvirkninger såsom støj. Planlægger en kommune for støjfølsom anvendelse inden for opmærksomhedszonen, opfordrer Banedanmark derfor altid til at indgå i en tidlig dialog. Inden for opmærksomhedszonen foretager Banedanmark altid en konkret vurdering af, om kommunen har forholdt sig til principperne om afstand, zoner, afskærmning og/eller udarbejdelse af støjbedømmelseskort og/eller supplerende støjmitigeringsiltag, som kan godtgøre, at planlægningen ikke vil medføre skærpede miljøvilkår for jernbaneanlæggene. Banedanmark gør opmærksom på, at afstand er en væsentlig faktor og kan løse de fleste konflikter. Er afstand ikke mulig, kan der arbejdes med zoner, således de forskellige anvendelser tilpasses støjniveauet og fungerer som støjafskærmning for mere støjfølsom anvendelse.
KOMMUNIKATIONSSYSTEMER Tilbage til afsnit 5.5	
Bredbåndsinfrastruktur	Ved bredbåndsinfrastruktur forstås her et element i et radiofrekvens- eller kabelbaseret elektronisk kommunikationsnet, herunder eksempelvis mobilmaster, antennesystemer, tomrør, telekabler m.v.
ENERGIFORSYNINGSNETTET (GAS, BRINT OG EL) Tilbage til afsnit 5.6	
Gas-, brint- og eltransmissionsnettet	Eltransmissionsnettet i Danmark består af et vekselstrømsnet af kabler og luftledninger på 132 kV-, 150 kV-, 220 kV- og 400 kV-niveau og tilhørende højspændingsstationer samt andre tekniske anlæg i tilknytning til infrastrukturen, herunder kabelovergange m.v. Derudover består eltransmissionsnettet af en jævnstrømsforbindelse mellem Fyn og Sjælland samt vekselstrøms- og jævnstrømsforbindelser til flere nabolande. Tilsvarende er gastransmissionsnettet det overordnede højtrykssystem for transport af gas, og brinttransmissionsnettet er det overordnede net for brint i Danmark.

Opmærksomhedszoner omkring eltransmissionsanlæg	Opmærksomhedszoner er et dialogværktøj til samtænkning mellem ny arealanvendelse i kommunernes planlægning og arealbehovet til brug for udvidelse af eltransmissionsnettet, herunder kommende og eksisterende kabler, luftledninger og højspændingsstationer. Opmærksomhedszoner omkring kommende kabler, luftledninger og højspændingsstationer udstilles på kort.plandata.dk, når et projekts placering samt designet m.v. er afklaret og projektet er offentligt kendt. Kommunerne bør inddrage Energinet tidligst muligt i planlægningen inden for opmærksomhedszonerne, for at sikre hensynet til eltransmissionsnettet og undgå arealkonflikter. Der findes opmærksomhedszoner omkring Energinets kabler, luftledninger og højspændingsstationer: - Opmærksomhedszonen omkring Energinets kommende og eksisterende kabler er en opmærksomhedszone på 20 meter, henholdsvis 10 meter på hver side af kablet. - Opmærksomhedszonen omkring Energinets kommende og eksisterende luftledninger er en opmærksomhedszone på 100 meter, henholdsvis 50 meter på hver side af luftledningen. - Opmærksomhedszonen omkring Energinets kommende og eksisterende højspændingsstationer på 132, 150, 220 og 400 kV, er en opmærksomhedszone på 500 meter fra stationsarealer, som er beliggende i landzone. Der kan forekomme stationsarealer i byzone, hvor opmærksomhedszonen går ud i landzone. I disse tilfælde udstilles den del af opmærksomhedszonen, der er beliggende i landzone. Inden for opmærksomhedszonerne foretager Energinet en konkret vurdering af, i hvilket omfang arealreservationer, ledningskorridorer, sikkerhedsafstande og andre begrænsninger m.m., bør indarbejdes i den kommunale planlægning.
NATIONAL SIKKERHED – FORSVARET, HJEMMEVÆRNET, BEREDSKABET Tilbage til afsnit 5.7	
Anlæg inden for 13 km afstands-zonen	Anlæg, der kan tiltrække fugle, omfatter bl.a. søer, regnvands- og forsinkelsesbassiner, damme, lavvandede kystområder, vådområder, dambrug, græsningsarealer, golfbaner, boldbaner, event- og festivalpladser, affaldsdepoter, fiskerihavne, minkfarme, råstofgraveområder og områder, hvor skovrejsning ønskes.
Flyvekorridorer	Flyvekorridorerne mellem Forsvarets skyde- og øvelsesområder og flyvestationer har til formål at garantere sikker færdsel for Forsvarets fly og helikoptere i forbindelse med træning og øvelser, samt i tilstrækkelig grad tilgodese nuværende og kommende behov for beflyvning af området i takt med udviklingen i den sikkerhedspolitiske situation.
Indflyvningsplaner (Hindrings-begrænsende flader (Obstacle limitation surfaces))	Flere flader etableret omkring en flyveplads med det formål at skabe hindringsfrihed for luftfartøjers manøvrering i forbindelse med start og landing.

Definitioner vedrørende kapitel 6 om regler og beslutninger efter planlovens § 3

FINGERPLANEN		Tilbage til afsnit 6.1
Lokal karakter	I Fingerplanens § 22, stk. 3, defineres byudvikling af lokal karakter som <i>"udvikling med erhverv og byfunktioner, som betjener et opland, der omfatter kommunen og nabokommuner, men ikke et regionalt opland svarende til større dele af hovedstadsområdet. Tilsvarende skal boligudbygning begrundes i lokale behov"</i>. Af Fingerplanens § 6 fremgår det, at erhvervsbyggeri er af lokal karakter, hvis det er mindre end 1500 etagemeter.	
Afrunding	Af bemærkningerne til Fingerplanens § 22, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende: <i>"Ved afrunding forstås overordnet en afrunding af byen set i forhold til dens udstrækning og det omgivende landskab. Afrunding indebærer, at der sigtes mod en naturlig byafgrænsning, og at byvæksten er beskeden i forhold til den eksisterende bebyggelse og tager hensyn til landskabet."</i>	
Permanent bebyggelse	Af fingerplanens § 24 fremgår det, at den kommunale planlægning skal sikre <i>"At transportkorridorernes landzonearealer friholdes for yderligere permanent bebyggelse og anlæg, bortset fra bebyggelse og anlæg, som er nødvendig for driften af landbrugsejendomme"</i>. Af vejledning nr. 50 af 24. juni 2011 om administration af transportkorridorerne i hovedstadsområdet fremgår det, at midlertidige bygninger og anlæg undtagelsesvis tillades i transportkorridoren i landzone, hvis der i landzonetilladelsen indføres et fjernelsesvilkår, der tinglyses på ejendommen. Ved afgørelsen af, om nybyggeri, anlæg eller ændret arealanvendelse har midlertidig karakter, kan der blandt andet lægges vægt på følgende forhold: • At anvendelsen/bebyggelsen kun skal eksistere i en nærmere bestemt tidsbegrænset periode, der er fastsat som et vilkår i landzonetilladelsen. • At bebyggelsen/anlægget er en let og mindre omkostningsfuld konstruktion, der relativt nemt kan fjernes. • At der er tale om en anvendelse, hvor et areal friholdes for faste anlæg såsom et grønt område, en boldbane eller boldfælder, et golfbaneanlæg uden bygninger eller et beplantningsbælte.	
Rækkefølgebestemmelser	I henhold til vejledningen til fingerplanens § 3, nr. 4, skal rækkefølgebestemmelserne <i>"Bidrage til at sikre, at byudvikling og byomdannelse koordineres med hovedstadsrådets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening. Ved fastlæggelse af rækkefølgen skal udbygning af de stationsnære arealer og omdannelse af byområder, som er velintegrerede i byen, fremmes. Rækkefølgebestemmelser skal endvidere bidrage til at sikre et rigeligt og varieret udbud af planlagte byggemuligheder, som dog ikke væsentligt overstiger det forventede behov for nybyggeri i hovedstadsområdet. Endelig skal rækkefølgebestemmelser bidrage til at sikre en balanceret udvikling mellem forskellige egne af hovedstadsområdet i planperioden, herunder at der ikke sker en forholdsmæssig forskydning af bolig- og erhvervstilvæksten fra det indre og ydre storbyområde til det øvrige hovedstadsområde."</i>	
Supplerende virkemidler	Supplerende virkemidler kan være et begrænset udbud af parkeringspladser suppleret med forskellige former for mobility management, som f.eks. direkte tilbringerservice til og fra stationen, firmacykelordninger til og fra stationen m.v.	
Transportkorridorformål	Transportkorridorformål er infrastrukturanlæg i form af strækingsanlæg til brug for hovedstadens trafikbetjening og energiforsyning samt tekniske anlæg i tilknytning til disse infrastrukturanlæg. Ved strækingsanlæg forstås anlæg, som har rør- eller ledningsføringer primært beliggende inden for transportkorridorerne.	

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

T: 33 30 70 10

M: plst@plst.dk

W: plst.dk

**Plan- og
Landdistriktsstyrelsen**